

ULICE

PRVI SLOVENSKI ČASOPIS ZA
BREZDOMSTVO IN SORODNA
SOCIALNA VPRAŠANJA

12⁺

marec 2007 // Letnik III

PRATITI

Cena 1EUR,
polovico dobi
prodajalec

Jakob H., eden najbolj aktivnih prodajalcev časopisa, poln pozitivnih presenečenj, strasten pivec mleka, okoli sebe širi veselje in miroljubnost.

Pravi, da mu je društvo pomagalo, da se je izvlekel iz življenja na robu v človeka dostenjno življenje. Ko pet pred dvanajsto prihiti s kolesom na Poljansko, nam prinese sonce opoldansko.

3	TO SEM JAZ
4	URBANI LOVEC
6	MATERI ZA 8. MAREC
7	POGOVOR Z UPORABNICO NEDOVOLJENIH DROG
8	THC ODVISNIK
10	RAZSTAVA
11	TATOO ZGODBA
11	KRALJ IN KRALJICA
12	INTERVJU
14	DOGODKI
16	KAJ MANJKA ČLOVEKU
17	DNEVNIK LOPOVA
18	MARIBOR NAJ ŽIVI
20	IZZA REŠETK
22	DELO S CESTNIMI OTROKI V GOMI
24	POGLED S STRANI
26	SONET
27	ULIČARJI PRIPOVEDUJEJO
28	OGLASNA DESKA IN BREZPLAČNE PRIREDITVE
29	SVETOVALNI KOTIČEK BABI ZORE
30	RAZVEDRILO

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev ter da bi ostal redni, mesečno izhajajoči časopis, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajate časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljate le sebe pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsičiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz sam/a.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovorjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil!

Urednica: Špela Razpotnik

Uredniški odbor: Maja Vižintin, Luna

Jurančič Šribar, Alenka Lamovšek,

Bojan Dekleva, Gregor B. Hann, Tomislav
Gruden, Maruša Bertoncelj

Sodelavci uredništva: Toni Meško, Tanja
Vuzem, Daniel Novosel, Jaka Adamič,

Maja Kozar, Andrej Mesarič

Oblikovanje: Sara Jassim

Lektoriranje: Urša Čehovin,

Darja Pekolj

Ilustracije: Nik Knez, Damjan Majkić,
Tjaša Žurga, Matilda Magdalena Dobro

Tisk: Tiskarna Vovk

Izdajatelj: Društvo Kralji ulice

ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2EUR. Letna naročnina za organizacije je v Sloveniji 20 EUR, v tujini pa 40 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice,

Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana.

Telefon: 059 022 503,

Fax: 059 022 504

E-mail: kraljiulice@gmail.com

Spletна stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za

prostovoljne prispevke:

05100-8012105010

odprt pri ABanki Vipa d.d.

PROJEKT PODPIRAJO

Mestna občina Ljubljana — Ministrstvo za kulturo — Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve — Urad za mladino — Urad za informiranje.

Vsi sodelavci in avtorji so svoje delo in čas prispevali brezplačno.

Mnenja avtorjev prispevkov ne odražajo vselej mnenja uredništva.

NOCOJ BO GOVORA O LJUBEZNI ... IN SVOBODI

Včasih se zdi, da se vse naše teme stekajo k eni sami, k ljubezni. V dnevnem centru smo Valentinovo, kljub začetnemu mužanju, da je to neka uvožena novotarija, izkoristili kot dober izgovor za to, da se imamo lahko med seboj preprosto radi. Zanimivo je, da po prejetju ljubezni človek kaj kmalu v sebi začuti impulz, da bi tudi sam podarjal. Saj bi se sicer kaj kmalu razpočil, prepoln prejetega. Z občutki je kot z glasbo, najlepše za vše nas bi bilo, če bi jim pustili, da se med nami kar se da prosto pretakajo. S stvarmi ni nič drugače. Dobrino naj bi se med nami prosto pretakale in običajne metode njihove izmenjave niso nujno tudi najbolj pravične ali najbolj razumne.

Ko razmišjam o prostem pretakanju občutkov in dobrin, ne morem mimo dejstva, da je vse več naših znancev - ob vse kaznovalnejših in vse manj razumnih zakonih za obrobne in materialno najbolj ogrožene - za zapahi. Ko obiskujem prijatelja v enem od ljubljanskih zaporov, vselej srečam mnogo znanih obrazov z ulice. Izgledajo mi v redu, kljub temu, da so dobe, ki jih še morajo presedeti zaradi svojih neplačanih dolgov, za moje pojme nerazumno dolge. Ob tem se zbojim, da so se življenja notri že dodobra navadili.

Težko se vživim a hkrati globoko sočustvujem z zaprtimi in se iskreno sprašujem, kaj je narobe s civilizacijo, ki v svojem domnevnu razcvetu, vsa vsevedna in vsemogočna, še vedno potrebuje odlagališča za ljudi, ki ji niso po godu. Kaznovalna usmerjenost javnosti, ki se v današnjem svetu razrašča bolj kot ljubezen, se mi vse bolj zdi le slab izgovor za nezmožnost, da bi opravili z bedo in nepravičnostjo, ki ju kot družba skupaj ustvarjamo a se ju ne znamo rešiti drugače kot z zapiranjem nekaterih proč od dometa naših izmenjav. Kriminalci? Ne, le ljudje, ki niso plačali svojih dolgov državi v doglednem času, ker denimo niso prejeli pošte, saj nimajo doma. Šele ob prestajanju odvzema svobode se bodo v njih naselili razlogi za krutost in zagrenjenost, postali bodo zgledni kriminalci, ki le jemljejo in ničesar ne dajejo. Zato iskreno spoštovanje vsem, ki so kazni prestali, pa dalje živijo pomirjeni s svetom, ki jih je zaprl, zavrgel in izoliral, za mesec, šest ali deset.

V prihajajoči pomlad želim tistim zaprtim in tistim na svobodi veliko ljubezni brez izgovora. Naj se pretaka brez meja. Ta svet je namreč njen življenski prostor, meje zanjo pa si iz dneva v dan izmišljamo ljudje. Ljubezen, ena najbolj skrivnostnih iznajdb človeštva, kot rožica, pogosto prezahtevna in prežejna, spet drugič pa požene korenine iz suhe skale ali preseneti sredi puščave — izza rešetk.

TO SEM JAZ x

avtor x Janez Šega | foto x Bojan Kuljanac

SPOŠTOVANE GOSPE IN GOSPODJE,

sem Šega Janez in sem član Dislocirane bivalne enote Slovenska Bistrica II. Ta enota je v sklopu Zavoda Hrastovec. Odkar sem prišel iz zavoda v to enoto, se počutim zelo v redu. Nič mi ne manjka. Kar se tiče hrane, pijače in obleke, imam vsega dovolj. Mogoče mi manjka samo nekoliko več denarja.

Vsak dan hodim na sprehod v center Slovenske Bistrike, kjer se tudi večkrat usedem in opazujem ljudi, ki hodijo mimo. Vmes včasih katerega tudi ogovorim in prosim, če mi lahko da kakšen cigaret. Ker zelo rad hodim, sem začel prodajati časopis Kralji ulice, da si zaslужim nekaj denarja. Dogovoren sem, da polovico zasluzenega denarja pripada meni. Pri prodaji časopisa sem kar uspešen, tako da včasih kakšen izvod prodam dvakrat. Nekateri mi dajo denar, časopisa pa ne vzamejo rekoč: »Prodaj ga še kateremu drugemu.« Prodal sem že veliko izvodov tega časopisa. Največ mi je uspelo prodati štiri časopise v enem dnevu in s tem zasluziti 5-6 €. To delo me zelo veseli, ker s tem nekaj zaslужim in se tako počutim pomemben — imam delo, kjer se vidi moja uspešnost.

Kadar ne prodajam časopisa, sem na enoti in se veliko pogovarjam z uslužbenci — še posebej z Angelco. Na enoti imam določeno delo, ki ga rad opravim. Imam tudi računalnik, ki sem ga dobil iz zavoda. Tiskalnik pa mi je podaril Andraž Rant, član enote Slovenska Bistrica I, za kar sem mu zelo hvaležen. Z

računalnikom delam bolj malo. Včasih le kaj napišem ali narišem, včasih pa igram kakšno igrico.

Ko sem izvedel, da bo vodja moje enote postala Tanja Kosi, sem se obrnil nanjo in jo vprašal, če bova skupaj napisala prošnjo za enkratno socialno pomoč. S tem denarjem si bom lahko kupil barve za tiskalnik, pa tudi za cigarete bo kar nekaj ostalo.

Želim si, da bi ostal še naprej na tej enoti in da bi se še naprej počutil tako dobro.

*Lepo vas pozdravlja prodajalec časopisa
Kralji ulice*

V prejšnji številki smo nakazali, da tatvina v supermarketu lahko predstavlja bojkot menjalne ekonomije. Nadalujemo in hkrati zaključujemo naš »lov« s podrobnejšim prikazom, zakaj je takšna tatvina dejansko funkcionalna.

Tatvina je več kot način preživetja

Lahko dvigamo verbalne proteste proti neodgovornim poslovnim praksam brez kakršnegakoli trdnega učinka, toda zanimivo, tatvina škoduje tem korporacijam, ko hkrati (čeprav prikrito) demonstrira nezadovoljstvo. Je boljša kot bojkot – ne samo, da stane korporacijo denar (kar je že bolje od zgolj zanikanja njenega profita), pomeni tudi, da zmikavt lahko obdrži izdelke, ki jih potrebuje za preživetje. In te dni, ko se mnoge korporacije povezujejo in so tako mnoge multinacionalke vmešane v nesprejemljive aktivnosti, je tatvina generaliziran protest: je upor proti plačevanju tej ekonomiji na splošno. Tako je zmikavt lahko prepričan, da ne bo nič njegovega denarja v rokah korporacij, ki jih ne podpira. Za povrh pa mu ne bo treba več niti delati za njih!

Kaj pa delavci v teh korporacijah? Kaj pa njihovo blagostanje? Prvič, korporacije se razlikujejo od tradicionalnega zasebnega poslovanja po tem, da obstajajo kot od lastnikov ločene finančne entitete. Torej, zmikavt krade od nečloveške entitete in ne direktno iz žepov sočloveka. Drugič, mnogi delavci so plačani po pogodbi – za, denimo, minimalno plačo, ki je bolj odvisna od tega, kako malo lahko korporacija da, kot pa od količine pridelanega profita. Zmikavt torej ne škoduje sami delovni sili v trgovski družbi. Delničarji, ki si služijo profit s temi družbami in so običajno precej bogatejši od našega povprečnega zmikavta, so tisti, ki utripijo zgolj skromno izgubo, če se to trgovski družbi dejansko zgodi. In, bodimo realni, noben pohod tatvin ne more biti tako intenziven, da bi dejansko lahko spravil kakega tako premožnega posameznika na »kant«. Poleg tega ima moderna korporacija zalogo denarja prav za pokrivanje izgub zaradi tatvin, saj jih pričakujejo. Točno tako! Te korporacije se zavedajo, da s svojo kapitalistično ekonomijo povzročajo dovolj nezadovoljstva, da bodo ljudje neutrudno kradli. Na ta način zmikavt zgolj igra svojo vlogo v družbi. Še bolj pomembno, te korporacije so dovolj cinične, da se gredo svoj posel »kot ponavadi«, čeprav vedo, da s tem pripravijo svoje stranke (in zaposlene!), da kradejo »kot srake«. Če so pripravljeni nadaljevati posel na ta način kljub zavedanju, kako zelo to ljudi odtjuje, naj ne bodo presenečeni, ko jim bodo ljudje še naprej kradli.

Pa še par besed o mitu, da tatvine zvišujejo cene za potrošnika: mar res mislite, da je cena, ki jo plačujete, v

resnici odvisna od stroškov izdelave in distribucije izdelka – ali pač? Še enkrat, te korporacije vam zaračunajo kolikor morejo in kolikor se njim zdi, da bodo še lahko odnesli. Tržišče, ne stroški, je tisto, ki določa ceno. Če denar, ki je bil namenjen pokrivanju izgub zaradi tatvin, ni bil porabljen, ga bodo lastniki rajši obdržali zase ali investirali v še več trgovin (te pa bodo potem izrinile še več malih svobodnih podjetij iz tržišča), kot pa da bi ga delili s svojimi mnogo bolj revnimi zaposlenimi, ali pa ga kar prepustili potrošniku preko znižanja cen. Če bi bilo dovolj izdelkov ukradenih iz korporacijskih trgovin, bi posledično morali dvigniti svoje cene, to pa bi pognalo stranke iz njihovih krempljev v globalno manj nevarne lokalne trgovine. Se to sliši tako slabo?

Tatvina je več kot način preživetja v tej grlorezni tekmi »svobodnega tržišča« in upora proti korporativnim krivicam. To je tudi drugačna usmeritev do sveta in življenja na splošno.

Zmikavt se zadovolji z okoljem, ki sta ga uničila kapitalizem in industrija, kjer je vse ostalo privatna lastnina in kjer ni več naravnega sveta, kjer bi lahko sam nabiral sredstva – ne da bi mu bilo treba to okolje sprejeti ali pa v njem živeti absurdno življenje. Svoje življenje zmikavt vzame v svoje roke z uporabo starodavne metode za reševanje problema sodobnega preživetja: živi kot urbani lovec in nabiralec. Na ta način je sposoben živeti, kot so

Svoje življenje z uporabo problemov živi kot

življenje zmikavt vzame v svoje roke ali starodavne metode za reševanje ma sodobnega preživetja: urbani lovec in nabiralec.

živeli naši daljni predniki, preden je bil svet podjarmljen tehnologiji, imperializmu in iracionalnim zahtevam »svobodnega« trga. Tako lahko najde iste izzive in nagrade v svojem delu, nagrade, ki so za vse druge danes izgubljene. Zarj je ta svet tako nevaren in tako vznemirljiv, kot je bil za prazgodovinsko človeštvo: vsak dan je v novih situacijah, soočen z novimi tveganji, živi po svoji pameti v stalno spremenjajočem se okolju. Za k zakonu vezanega potrošnika je pričakovano, da je vsak delovnik podoben prejšnjemu. Brez sleherne bivanjske nevarnosti je njegovo žalostno življenje tako oropano samega smisla in namena.

Kraja v trgovini ima za cilj potešitev trenutnih telesnih potreb (kot je lakota), mimo abstraktnih Četik in ostalih podobnih nebeških konstruktov, večino katerih so itak ostanki pokojnega krščanstva.

Tatvina razgali blago (in tržišče na splošno), ga razoroži mističnih moči, ki očitno vplivajo na življenja potrošnikov... Ko pa je blago vzeto na silo, takrat se razkrije kot tisto, kar v resnici je: samo skupek sredstev, ki so bila s strani korporacij zasežena na silo v škodo vseh ostalih. Tatvina nas umesti nazaj v fizični svet, kjer so stvari resnične, kjer stvari niso nič več,

kot so njihove fizične karakteristike (teža, barva, okus, velikost) in niso obdane s praznovernimi kvalitetami kot so »prodajna vrednost« in »meja profita«. Sili nas, da tvegamo in ponovno doživimo življenje iz prve roke. Same tatvine po trgovinah pa na žalost ne bodo dovolj, da se industrijska družba in kapitalistični sistem dokončno zrušita... A zaenkrat je to gotovo najbolj praktična oblika protesta in »samozaposlitve«!

8. MAREC
ZA MATERI

6

ČE SE UKVARJAŠ S KULTURO, MORAŠ
BITI KULTUREN

Same lepe gospe, gospodov raje nisem gledal. Midva z Andrejem sva pred gledališčem pokadila zadnji cigaret, kot da greva umret. Andro je bil tako živčen, da je lastnoročno zalil grmiček pred Dramo. Jaz pa sem mu hotel pokazat, da se ima lahko lepo tudi brez heroina.

Drama se začne v liftu Male Dramе, ko sva z Androtom lepim gospem in gospodom z velikim naporom razlagala svoj smrdeči obstoj. Sklicevala sva se na Ženevsko konvencijo, ki daje pravico do izobrazbe in kulture vsem ljudem tega planeta. Ko naju je zagledala gospa Ema, ki skrbi za red in disciplino, je malo prebledel. Tako so naju dali v karanteno v en lep prostorček. Osama je hudič. Osamljena sva se zjokala in gospo Emi ohljubila, da bova zapustila hram kulture, ne da bi si ogledala pravo, tazaresno dramo. Nič hudega, drama je tudi na cesti. Lako jo gleda in doživlja vsak.

x Kavica

Za 8. marec ti bom prinesel rože, vilice, nož in motorno žago,
da boš žagala drva na državnem posestvu.

O, mati le ena in edina je.

Vedno si mi kupovala le kavbojke Clonsky iz Indije.

Tvoj glas je kot petje slavčkov, potem, ko si se nažrla apaurinov.

O, mati le ena in edina je.

Ti si kot morje, ki mi šumi na ušesa in sonce in sinje nebo.

Oče te je kupil za tri kamele.

Kurci med očmi arabskih šejkov in potem se je nafta razlila po Tunguziji in mestu Mix.

O, mati le ena in edina je.

Z izbuljenimi očmi si me gledala iz zaprtrega oddelka švicarskega sanatorija. Če mi nisi prej skuhala kave, je ne maram. Ivanček, le ena in edina je mati.

O, mati le ena in edina je.

Ko sva šla skozi polje pšenice, si me natepla s koprivami po rokah, dobil sem mozolje po podplatih.

O, mati to mi deli.

Le ena in edina si mati.

POGOVOR Z UPORABNICO NE ----- DOVOLJENIH DROG

Z Ano sva se dobila lepega sončnega dopoldneva. Za mojo namero, da bi opravil intervju je vedela že nekaj časa, vendar je prišla s svojimi odgovori zadnji hip. Kot je rekla sama: moraš se navaditi, džankiji smo pač takšni: zamujanje in nepredvidljivost sta del nas.

KOLIKO LET IMAŠ?

— Letošnje leto bom dopolnila 25. leto svojega obstoja.

KAKO DOLGO SE ŽE DROGIRAŠ?

— Moja narkomanska pot se je začela sorazmerno pozno, v primerjavi z nekaterimi, ki jih poznam. Saj veste, najprej tisto, kar je najbolj na dosegu in dovoljeno, pa družbeno sprejemljivo: kava in cigaret. Sledil je alkohol, pri 17ih pa šele trava. S heroinom sva se seznanila pri 20ih. Faza eksperimentiranja je bila kratka. Vsak dan, vse praznike, vse nedelje pa se fiksam cca. 3 leta.

SI NA ULICI?

— Da. Finančna situacija mi ne dopušča stanovanja.

ZAKAJ SE DROGIRAS?

— Zato, ker mi paše. Niti se nočem odreči stanju, v katerem sem. Paše mi vse to.

KAKO POTEKA TVOJ DAN?

— Vstanem okoli 8 ure, se zadanem s heroinom, odvisno ... Odvisno od prejšnjega večera. Če sem drogo nabavila prejšnji večer, potem juhu. Če ne, pa je treba najprej dobiti denar in ostalo. Dopoldne, popoldne, zvečer — vedno isto. Žicanje — ogovarjanje ljudi za denar in zadevanje. Občasno ostane še nekaj časa za hrano in druženje. Večino časa pa si sam. Sam s seboj in heroinom.

KAKO IN KJE DOBIŠ DENAR?

— Opala, tega pa ne povem. To je pa cisto moja fora.

KJE SE ZADEVAŠ?

— Najpomembnejše je, da imam mir; nadalje, prostor mora biti topel, raje pretopel, recimo kakšna kurilnica. Hehe; zakaj pa ne?! Zame izvedljivo. Ja, če je toplo, ti žile izstopijo in se prej zadaneš. Jaz imam slabe in skrite; heroin in prebadanje jih uniči; topota je kul.

ČAR HEROINA?

— Kot sem ti že rekla, se zadevam, ker mi paše. Heroin me tolaži, pomirja. Vseeno mi je, kaj se dogaja okoli mene in po svetu, malce egoistično a tako pač je. Vsak ima svoj razlog, čemu je s tem sploh začel. Ko vprašaš mene, ti povem, kot jaz čutim.

BAD HEROINA?

— O, ko se zjutraj zbudiš, zunaj lepo vreme, npr. sobota, ti pa brez denarja, nakriziran — trpeč abstinenčni sindrom. Najprej moraš ves pobit narediti denar, potem pa še heroin. Po možnosti zjutraj še vsi spijo in moraš čakat ali pa recimo droge sploh ni. Včasih je ni. Raje čakaš, kot da bi vzel eno res brezvezno sranje.

KAKO Z DILERJI (tj. PREPRODAJALCI)?

— Oni dilajo, mi jim nosimo denar. Ti, ki jih jaz poznam so v glavnem vsi tudi odvisni in kakega hudega zaslužka od nas nimajo, še v minus gredo. Nekako je vse skupaj v sožitju oz. deluje po načelu daj — dam. V tem narko krogu se vsi poznamo in verjemite, veliko nas je.

Včasih se komu naredi tudi kakšna usluga. Ne vem, jaz z dilerji nimam problemov, to so večinoma moji znanci. Ne dojemam jih kot ne vem kaj, vse se da zmenit. To niso ne vem kakšne pojave.

ODNOS S STARŠI?

— Lahko bi bil boljši. Želela bi si več razumevanja.

IMAŠ FANTA?

— Nimam. Zmanjkuje mi časa zase, pa naj imam fanta? Daj no! Zdaj ne, res ne.

KAKO PA SPOLNO ŽIVLJENJE?

— Ga ni. Heroin uniči spolno slo.

ALI IN KDAJ MISLIŠ NEHAT?

Seveda bom enkrat dokončno nehala — s heroinom. To si želim! Po drugi strani pa res ne vem, kdaj bom nehala. Trenutno mi čisto paše.

TE JE STRAH NORMALNEGA ŽIVLJENJA?

— Ja, strah me je normalnega življenja. Zelo. Ni mi všeč, kako si ljudje predstavljajo normalnost; niso mi všeč človeški tabuji.

SLABA STRAN DROGE?

— Omejuje te na vseh življenjskih področjih.

DOBRA STRAN DROGE?

— Pri heroinu je ni; vse to zadevanje itak vodi v propad. Je pa heroina dobra tolažba, včasih tudi edina, sploh v težkih trenutkih. Heroin pomiri in povzroča občutek ugodja — pa čeprav lažen.

SPOROČILO LAIČNI PUBLIKI?

— Droga ni dobra izbira, ne za zabavo in ne za življenje na splošno. Vedno obstaja alternativa; odločite se za nekaj boljšega, droga to zagotovo ni.

V Kraljih ulice letnika 2007 bomo v nadaljevanjih objavili 10 delov knjige THC odvisnik. Njen avtor NIX ZENK jo je skoraj v celoti napisal pod vplivom THC-ja, zaradi znanstvenih razlogov, da bi bilo mogoče preštudirati, kakšna je THC odvisnost in kakšen je THC odvisnik. V prvih dveh zvezkih Nix Zenk opisuje, kako je začel kaditi marihuano. To se je zgodilo pred več kot desetimi leti v nekem večjem mestu sosednje države. Nix je bil takrat težek alkoholik, vendar ne žičar ali kloštar. Po spoznanju THC-ja je počasi prenehal pititi alkohol, sedaj pa je postal velik poznavalec vseh oblik THC-ja. Na koncu prejšnjega nadaljevanja je Nix ravno ugotovil, da »... po 38. letu nisi več toliko mlad in zanimiv za ženske, skoraj vsi iz njegove generacije poročeni ...«.

(Urednik)

8

KRALJULICE

... čeprav je naša generacija skoraj vsa poročena. Eni pa nismo, zato ker smo umetniki in to pomeni, da smo večni otroci. Pa kaj, če več ne seksamo, saj smo seksali 20 let. Pha, pa kaj me briga, kako pičko ima ta ali s kom se kdo fuka, me baš briga! Punce sploh ne potrebujem trenutno, bom pa že našel kako, ko si bom sam zaslužil denar za dopust! Tukaj v Ljubljani pa ne poznam nobene punce osebno da bi rekel, s to bi pa rad bil. Ene poznam osebno, ampak so vse neke odštekane, Špelca pa že ima enega. Ne, ne maram niti računalnika, saj genijem jemlje kruh za preživetje. Ne, ne, malo se hecam. Grem še malo pojest, ura je pa 10 zvečer. Je pa res, da so vsi črkoslikarji izgubili delo, ker jih je zamenjal računalnik. Slikarja pa računalnik ne more zajebati, kot tudi ne pisatelja.

Pizda, sem se najedel! Najboljše, da se grem malo uleč na Nikotovo posteljo. Njega pa seveda še ni. Mislim, da ne bo jezen, ker sem prej opisoval njegovo pedersko dogodivščino! Pa kaj njega briga, saj so govorili o njem marsikaj. Nek dolgolas barabin si je vse izmišljeval.

Rekel je celo, da je Niko posilil 6 letno deklico na Hrvaškem. Potem pa si lahko mislite, kako se je Niko počutil. Ker seveda ni v Nikotovem kodeksu časti, da bi posiljeval, še najmanj pa otroka. To je govoril nabildani kreten, ki pa je res posiljeval dekleta. Še Niko je bil prisoten pri enem posilstvu, le da je bil v drugi sobi in ni mogel nič storiti. Enkrat drugič pa je hotel en model posiliti eno Tano v Nikotovi sobi. Niko pa je bil v sosednji in ko je slišal, kaj se dogaja, je nagnal tega modela ter punco potolažil. In še spala sta potem skupaj v isti postelji. Niko ji ni nič težil, on je imel svoje punce. Pozneje je pa ta tip še govoril po mestu, da je Niko hotel Tano posiliti.

Ha, zakomplizirano in brezihodno, ampak zmeraj je čas prinesel odgovore. Čeprav vam nekatere komaj zdaj pišem. Jaz imam pa zelo dober spomin in se vsake toliko spomnim kake Nikotove zgodbe in to natančno. Saj veste, kako se THC in misli igrajo med sabo. Še enega bom zvil po dobri hrani, več pa ne smem jesti. Mogoče še rumove čokoladne kroglice za boljšo voljo. En vrhec diši po kadilu iz cerkve. Pizda, tega pa res ne bom kadil. Kar uganil sem, da tale ne bo dober, zdaj pa imam še enega drugega za poskusiti. Upam, da me ne bo razočaral. Ga bom poskusil ...

Niko verjetno kje v toplih krajih čaka na sončni vzhod, jaz pa sem tukaj. Jaz ne grem nikoli več nikamor brez denarja. Zame so minili ti časi, Niko pa še kar gre. Si kar upa, pa tudi znajde se povsod. No, ti drugi vrhci so pa že malo drugačni, čeprav malo pečajo, zato sem ga polovico ugasnil. Kadim pa zato, ker bom večino knjige napisal zadet, ostalo bom pa na krizi.

Cimer me je vprašal, če lahko kdaj pripelje kako bejbo na kavo. In sem rekel, da lahko. Pozabil pa sem mu povedati, da naj še kavo prinese s sabo, kajti zmeraj piše mojo ali pa Nikotovo. To mu bom rekel danes in bo verjetno užaljen, saj je lev po horoskopu. Medtem ko pišem, si zapisujem še neke druge stvari, ker mi misli kar prihajajo. Tisti

požegnan vrh pa bom dal kakemu janu za skaditi. Bo mislil, da Jezus Dal sem ga v eno kovinsko škatlico oknu in si ga ne bom prižgal. Niti razno, pa če tudi bom v krizi. Ni še mi gabi! Še malo čokoladnih bombonov in bom malo boljše volje. Še stiri bombone sem si pustil za pozne

Dežuje. Dobro, da ni zunaj pijane larije, ker me motijo pri pisanju. Je lahko včeraj ena pička na ves klicala "Niko, Niko..." Mogoče pozna, ampak on šele pol leta živi hiši. Ne vem pa, ali obstaja še kak Niko. Pizda, nekaj me bode na levi ni pljuč. Najboljše, da pokadim konca ... Nisem ga mogel do konca me ful peče. Pa niti ne vem, če sploh zadane. Nekaj že, verjetno! Pizda sit, bi bilo najboljše, da grem kar

zdajle, v petek zvečer, 15. septembra ob 11:10.

Ura je 12:15 ponoči, ne morem spati. V glavi se mi prepletajo zgodbe in spomini. Cigareti so zanič, pa trava, ki sem jo danes dobil.

zanič. Le prva dva vršaca sta bila dobra. V Ljubljani bi lahko bilo kot v Amsterdamu in bi bilo to zelo nasmejano mesto. To bi bilo odvisno od župana mesta pa od vlade. Kar seveda nikdar ne bo, zato je brez veze o čem takem sploh razmišljati. Hotel sem povedati le, da če bi bila legalizacija, bi kupovali vsaj kvalitetno, ne pa da neki iks dilerji mešajo skupaj neko svinjarijo iz te navadne trave. Pizda, dal bi tudi 10 € za gram indijske konoplje ali pa 20 € za gram talibanskega hašisa. Ali pa iz Pakistana ali Maroka. Bi vsaj vedel, za kaj sem dal denar.

Pizda, če zaslužim veliko denarja od pisanja te knjige, se preselim kar v Amsterdam, ker je Indija predaleč, in tam jih nekaj napadajo, tiste uboge reveže. Pa tudi vreme ni ne vem kako prijazno. Ne vem, verjetno bom kar ostal v Ljubljani in nehal kaditi. To bi bilo še najboljše. Le na potovanja bi

zraven tudi v birokraciji, bi lahko dobil za projekt pisanja tele knjige pol milijona. Kar je malo možno, tako kot če bi igrал loterijo, kjer tudi nikoli nič ne dobim. Verjetno bom moral poiskati sponzorje za mojo prvo knjigo, ampak to lahko le preko vplivnih in uglednih zvez, katerih imam pa jaz bolj malo.

sem cel vrhec v joint in nisem čisto nič zadet. Moram dobiti drugega dilerja. Ko pa dobim sedanjega v roke, bo že videl! Za dva jurja sem dobil šest majhnih vrhcev. Dva sta zadela, en je bil požegnan, trije pa nič ne zadenejo. Se bova že še srečala!

Zdaj sem prižgal svojo nežrelo travo, ki pa zadene bolj kot njegovo sranje. Pička ena pokvarjena! Pizda, čisto zares, ta bolj zadene. Pa še nek leteči popotnik je priletel skozi okno, ker je noč in pogreša sonce. Pizda, zdaj pa sem dobro zadet. Ne, saj ne bom nič storil dilerju, ampak me je že drugič nategnil. Ampak jaz nisem "eksekjuter" in mislim, da bo že padel v roke pravice. Sploh nočem več gledati te strani, ki sem jo pravkar napisal ...

hodil. Rad bi bil pozimi kje na morju, nikjer snega, jaz pa lepo na sončku ob morju. A veste, da tudi pozimi dobiš barvo? To vem zato, ker sem v mlajših letih delal na otoku Mali Lošinj in se bil po treh mesecih čisto črn od sonca! Ja, to je bil pravi žur! Če ima Bog prste

Čim je nehalo deževati, se zunaj že zbirajo tisti bolj vročekrvni. Verjetno so v kratkih rokavih, saj jih alkohol greje. Najboljše, da pokadim še en joint, potem pa lepo zaspim. Cimer pa itak pride proti jutru, ko ga sploh ne slišim. Pa pojedel bom še štiri kokosove kroglice. Pizda, dal

V naslednjem nadaljevanju bomo izvedeli, kaj avtor Nix Zenk misli o umetnikih, dilerjih, gurujih in turistih, pa o alkoholu in marihuani, ter zakaj meni, da bi bilo dobro, če bi davke od prodaje trave pobirala država. Sprašuje se, zakaj bi sploh pisal svoje knjige pod pseudonimom, nadalje koliko knjig mora napisati, da bi ga sprejeli v Društvo pisateljev Slovenije, ter se bridko pritožuje nad tem, kako in koliko mu je urednica doslej spreminja njegova besedila. - Po pravici povedano, pisanje Nixa Zenka nas v uredništvu Kraljev ulice včasih spravlja v zadrgo in dileme, in se bomo v zvezi s tem morda še kaj skregali. O vsem tem berite v naslednjem nadaljevanju THC odvisnika!

(Urednik)

RAZSTAVA treh avtoric v dnevnem centru od 19. 2. do 13. 3.

Avtorka × Tanja Vuzem × foto × Tanja in GTS

ANA IVANČIČ

Zanima me eksistencializem,
rojstvo in smrt. Izhajam iz sebe.

URŠKA ŠVARA

V svojih risbah se dotikam dveh «ekstremnih» oblik — KROGA — kot neko gibanje, neskončnost in — KRIŽA — kot neka stabilnost, nekaj definiranega. Skupaj mi delujeta kot celota, se dopolnjujeta. Predal: zavrženi kosi lesa, »zloženi« v predal dobijo spet nek smisel...

PETRA PRIMC

Živimo v svetu globalizacije, elektronskih medijev in agresivnega oglaševanja. Informacije nas spremljajo in so nam na dosegu roke na vsakem koraku. Vplivajo na naš zavedni in nezavedni jaz. Vrednota družbe postaja kupna moč in nam vsiljuje občutke, da veljamo, kolikor imamo.

10 | KRALJI ULICE

Napovedujemo
otvoritev naslednje
razstave v četrtek
15. 3. 2007 ob 18h.

Predstavila se bo
mlada skupina BO.KAJ
s svojim projektom
Nasmehi dneva, ki
je potekal od julija do
februarja v prestolnici
Ljubljana. Več si lahko
preberete na spletni
strani www.bokaj.net.

¶ Lepo vabljeni!

Zdaj, ko je »slikca« na mojem hrbtnu, ji dajem svobodo, da vsakič, ko se pogovarjam z njo, pove svojo zgodbo, pove vsakič drugačno zgodbo o svojem »rojstvu«. In lahko povem le tole: izbrala in s pomočjo strokovnjaka sem narisala sonce kakršnega vidim jaz, sonce kot simbol pozitivnega in negativnega. Če ga dlje časa opazuješ, zaslediš v »grobem« pogledu prekrit, ali bolje rečeno, »popačen« nasmej, ki pokaže na to, da je s ta »temno« stranjo možno zaplesati valček. In s plesom risati sožitju.

x Janko in Tanja

KRALJ & KRALJICA

KRALJICA:

KRALJ:

POČUTIM SE UJETEGA,
ATA ČEBULA SPLOH NI ZATE-
NI ŽENA, DEKLICA JE,

POLNOKRVNA NEŽNA ROŽICA
BLAGOZVOČNEGA GLASU...
BRHKA, ČUTNA LEPOTICA
PRVINSKA DIVJA KAMELEONKA
ISKRIVIH MISLI IN SRCA...

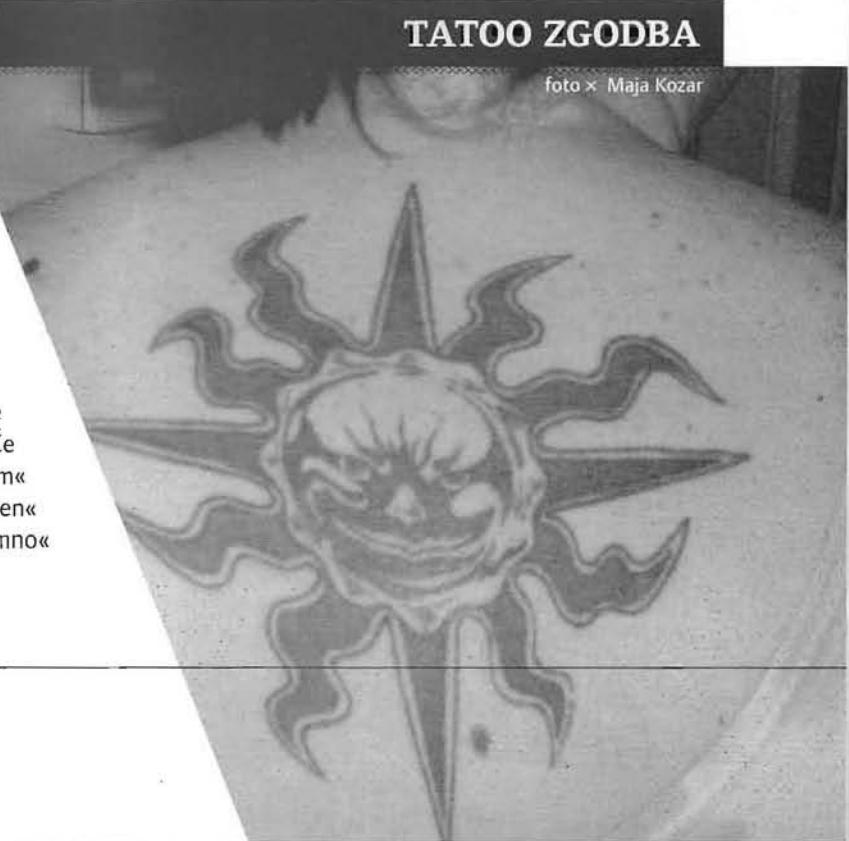
KDO JE,
SAM NE VEM...
SELIVKA JE, KI MENJA TELO
IN MEENE PEČEJO OČI,
MANIČNEGA IDEALISTA.

POSTAVNO BI STALA
POSTAVNO BI SE SMEJALA IN
IN ŠTELA SVOJE VZDIHLJAJE OB TEM
OB TEM OB SEBI OB TEBI! ČEBULAR!
OB OSTALIH PRILIZNJENIH LIZCIH IN
OBLIZNJENIH LESENIH STOPALIH.

ZARADI TEBE SO POSTALE HRAPAVE
ZARADI TEBE GARJASTE IN
VPADLJIVE IN

SEKSI.
KDO JE TA ŽENA?

KDO JE TA DEKLICA?
KAKO LEPO GOVORIŠ O NJEJ...
ČEBULAR.

Pogovor z ravnateljico Mladinskega doma Malči Beličeve, gospo Olgo Rupnik Krže

12 | KRALJU ULICE

V domu Malči Beličeve sem preživel otroštvo, tam sem bil pet let (od 1.9.1984 do 31.8.1989). Moje izkušnje so bile pozitivne in nanj me vežejo lepi spomini. Čez osemnajst let sem se vrnil z namenom narediti intervju za revijo Kralji ulice s sedanjo ravnateljico gospo Olgo Rupnik Krže in ugotovil, da so se nekatere stvari spremene.

— S ČIM SE UKVARJATE V VAŠEM DOMU OZIROMA KOMU JE NAMENJEN?

Naš dom je namenjen otrokom in mladostnikom v starosti od šestega leta pa tja do zaključka osnovne šole. Tisti, ki sprejmejo osnovnošolski red, pa lahko ostanejo tudi do zaključka srednješolskega izobraževanja. Namenjen je predvsem tistim otrokom, ki jim njihovi starši v času šolanja ne morejo nuditi ustreznega vodenja in učne pomoći. Namenjen je tudi tistim otrokom, ki so bili odvzeti matičnim družinam zaradi različnih težav ali otrokom, ki sploh nimajo staršev. (op. avtorja: Med katere spadam tudi sam.) Sprejmem lahko šestdeset otrok, ki so razvrščeni v šest vzgojnih skupin.

— KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM IN BIVANJE?

Za sprejem otroka oziora mladostnika v mladinski dom so odgovorni Centri za socialno delo. Na težave so opozorjeni s strani matične družine, še večkrat pa s strani šole. To je pravzaprav osnova, da otrok, skupaj s predstavniki CSD-ja ter starši ali skrbniki, pride na ogled. Po ogledu je otrok tisti, ki reče pridem ali ne pridem. Kako otrok to doživlja boš sam najbolje vedel, ampak otrok ima zelo malo časa, da se odloči. Ve, kako živi doma, na prvem ogledu vidi veliko neznanega. Ko si ogleda, izbira med dvema negativnima poloma. Želi si, da bi bil doma in si ne želi priti sem. Praviloma se vsi otroci odločijo sami in je tako ta odločitev prostovoljna s strani otroka. Ne smemo pa pozabiti, da sta oba pola negativna. Zelo redek pa je primer, da se otrok ne bi odločil za nas.

— KAKŠNO OSKRBO PONUJATE VAROVANCEM?

Stroške celotne oskrbe pokriva Ministrstvo za šolstvo in šport, se pravi osnovno bivanje in izobraževanje. Za interesne dejavnosti pa iščemo donatorje. Glede oblačil pa kombiniramo s posameznimi CSD-ji enkrat letno z denarnimi pomočmi ter trgovino New Yorker, ki nas zelo pogosto poklicajo in nam dajo odpisano robo. V letosnjem letu sem napisala tudi vlogo za trgovino Zara oz. Magistrat International, ki so nam dali fantastičnih dvesto kosov poletne garderobe. Enkrat do dvakrat letno sodelujemo tudi s trgovino Emporium, kar je za našo mularijo sigurno dobrodošlo. Tisti starši, ki pa lahko sami kaj kupijo, pa to tudi naredijo.

— KAKŠNI SO CILJI IN SMOTRI NAMESTITVE V DOMU MALČI BELIČEVE?

Cilji so pisani, zelo individualno, glede na potrebe posameznega otroka ali mladostnika. Za vsakega se v roku tridesetih dni, ko je nameščen, izdela individualni letni načrt, ki mu potem sledimo skupaj z učitelji, starši in Centri za socialno delo. Enkrat letno se te individualne letne delovne načrte evalvira ter dopolnjuje za novo šolsko leto.

— ALI DRUŽINA OTROKA OSTANE VKLJUČENA? IMAJO OTROCI STIKE S STARŠI?

Seveda, sigurno. To je naš cilj, ker vemo, da se po otrokovi namesitvi v dom pojavi med otrokom in družino neka ambivalenca. otrok je hud na starše, ker doživlja oddajo kot zapustitev. Pri starših pa nastaja ambivalenca v smislu občutka krvide, ker so otroka dali stran. Nič ni v redu - ne eno, ne drugo. Dejstvo pa je, da v določenem obdobju otrok oziroma mladostnik potrebuje drugačno vodenje. Nikogar ne smemo obsojati — niti staršev niti otroka. Najboljša naložba je, da starši sodelujejo. Naloga naših pedagogov je tudi, da otroke okrepijo, da sprejmejo svoje starše takšne, kot so.

— SE UKVARJATE TUDI S STARŠI? JIM NUDITE POMOČ, SVETOVANJE?

Svetovanje s starši poteka v naši hiši redno in sicer že ob vključitvi in namestitvi otroka oziroma mladostnika. Naše prvo srečanje je dogovorjeno točno po enem mesecu. Takrat analiziramo adaptacijo otroka in postavimo načrte za naprej. Če se otrok pozitivno priladi našemu okolju, gre za redno sodelovanje med nami in starši dva do trikrat letno. Če so pa težave, se srečamo vsak mesec ali vsakih štirinajst dni, odvisno od potreb posameznika.

— KAKO DOLGO VAROVANCI LAHKO OSTANEJO PRI VAS?

Povprečna doba bivanja je 2,6 let, kar pomeni, da nekdo lahko biva eno leto, lahko pa mnogo več. Lansko leto je zapustilo dom dekle, ki je živila v domu dvanajst let, samo sebe je poimenovala staroselka. Prišla je v prvem razredu osnovne šole in odšla ko je zaključila srednjo šolo in se vpisala na fakulteto.

— KDO VSE SKRBI ZA VAŠE VAROVANCE?

Za naše varovance praviloma skrbita vzgojitelj in vzgojiteljica, ki modifirata vlogo očeta in matere. Nadalje za njih skrbi socialni delavec, ki je odgovoren za povezavo med Centri za socialno delo, šolami in starši. Psiholog skrbi za testiranje in usmerjanje v posebne obravnave in nazadnje še ravnateljica, ki skrbi za celotno počutje, tako otrok kot tudi delavcev. Naš psiholog Sašo zelo rad pove, da smo vsi neka širša "žlahta". Sem spadajo seveda tudi gospod-

inja, kuharica, hišnik in nočni vzgojitelji. V naši hiši je cilj vodenja družinski, kar pomeni moški in ženska vzgojiteljica v skupini. Otroci v skupini pa so mešani po spolu in starosti, kar je čisto življenska situacija.

— KAKŠNA JE DRUŽBENA VLOGA DOMA MALČI BELIČEVE?

Smo eden od domov, ki nudi zavetje in popolno oskrbo varovancem. Vpeti smo neposredno v urbano okolje in naša družbena vloga je, da približujemo družinski cilj tudi s tem, da so naši otroci vključeni v zelo različne osnovne šole in sicer v pet osnovnih šol ter v različne srednješolske programe.

— ENA VAŠIH POSEBNOSTI JE TUDI BOTRSTVO.

Botrstvo je res specialnost naše hiše. Na pobudo naših vzgojiteljev se je razvilo leta 1992/93 in sicer s ciljem, da naj bi tudi naš otrok imel žepnino in bi bil v tem čim bolj podoben ostalim šolskim otrokom. Zato smo takrat organizirali javni razpis preko revije *Otrok in družina*. Na ta oglas so se odzvali zelo različni ljudje. Gre za ljudi, ki želijo poleg poklicne in privatne ustvarjalnosti, narediti nekaj dobrega še za neko tretjo osebo. Zato smo se dogovorili, da ima vsak naš otrok botra. Botri so lahko anonimni, lahko pa navežejo z otroki globje stike. Vsi botri pa se udeležijo formalnih srečanj dvakrat letno. Boter sklene zgolj krovno formalno pogodbo, vendar je transakcijski račun odprt na ime otroka. Tako imajo naši otroci kartice, da lahko črpajo denar po lastni potrebi. Res pa je, da vzgojitelj vrši kontrolo, ker ne bi želeli, da bi se ta denar nesmotorno uporabljal za cigarete, alkohol ali kaj podobnega.

— NA KAKŠNE TEŽAVE NALETITE PRI SVOJEM DELU?

Jaz kot ravnateljica se srečujem s težavami glede gospodarnega ravnanja s hišo in z odpravljanjem težav, ki so se pojavljale pri novogradnji, kot tudi na vse tiste težave in »radosti«, ki so povezane s počutjem naših otrok.

— SE VAM ZDI, DA OBSTAJA PRI NAS POTREBA PO ŠE VEČ MLADINSKIH DOMOVIH PODOBNIH VAŠEMU?

Potreba je prav gotovo po neki lažji različici, ki bi omogočala nadaljevanje bivanja po tem, ko otrok zaključi bivanje pri nas.

— KAKŠNI SO NAČRTI ZA PRIHODNOST?

Da bi dobili hišo, kjer bi živelji mladostniki, ki so zaključili osnovnošolsko izobraževanje in tako postopoma, s pomočjo vzgojitelja in vzgojiteljice, zajadrali v samostojno življenje. Predvsem naši mulariji želim, da bi se dobro počutili tukaj, včasih malce brzdali svoje eksplozivne oblike vedenja in pozitivno zaključil šolsko leto. V času počitnic pa jim želimo omogočiti smučanje v zimskem času in letovanje na morju in jadranje poleti. Zelo je namreč pomembno, da preživijo določeno obdobje tudi zunaj doma.

Ob petletnici delovanja

...

Ambulante s posvetovalnicami za osebe brez zdravstvenega zavarovanja ProBono, ki jo naši bralci že zelo dobro poznate, je ljubljanski župan Zoran Janković 15. februarja 2007 priredil sprejem v Mestni hiši. Del sprejema je bila tudi podelitev priznanj prostovoljcem, ki jih v ambulanti deluje več kot 50, večinoma so to zdravnice in zdravniki različnih specializacij. Na fotografiji so podeljevalci svečanih priznanj, predstavniki MOL, Slovenske filantropije in Karitas Štepanja vas.

LETO 2007 – EVROPSKO LETO ENAKIH MOŽNOSTI ZA VSE

www.equality2007.europa.eu

Najrazličnejši predvodki in diskriminacije so žal se vedno bolj ali manj očitni del našega vsakdana, kljub vespološnim trendom povezovanja, globalizacije in multikulturnosti, ki naj bi na načelni ravni bogatila in lajsala naša življenja. Razkorak med lepo zvenecimi načeli in realnostjo pa je seveda velik. Kljub zakonodaji, ki prepoveduje diskriminacijo na podlagi rase, narodnosti, spola, veroizpovedi ali preričanja, starosti, invalidnosti ali socialnega statusa, se v realnem svetu vsakodnevno spopadamo z različnimi oblikami diskriminacije, ki nam otežujejo ali celo onemogočajo polno vključevanje v najrazličnejše sfere družbenega življenja. Dolgoročno pa izključevanje in marginalizacija določenih družbenih skupin ustvarjata najrazličnejše frustracije in konflikte in nas tako oddaljujeta od želenega cilja – lepšega, pravičnejšega in prijaznejšega sveta za vsakogar.

Evropska unija je leto 2007 razglasila za leto enakih možnosti za vse. Namen te pobude je spodbujati razvoj evropske družbe, da bo raznolikost sprejemala kot eno ključnih vrednot, na katerih temelji Evropska unija. Cilj pobude je tudi povečanje ozaveščenosti o obsežni evropski

Avtor x Maja Kozar

zakonodaji na področju zagotavljanja enakih možnosti in nediskriminacije pa tudi spodbujanje razprav, dialoga in izmenjavne dobrih praks v posamezni državi članici. Tako bodo v okviru evropskega leta potekale najrazličnejše aktivnosti v vseh državah članicah EU. Ob tej priložnosti je predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji 24. januarja 2007 v svojih prostorih organiziralo tematski seminar za novinarje nacionalnih, regionalnih in specializiranih medijev z namenom podrobne predstavitve pobude in aktivnosti, ki bodo potekale v okviru evropskega leta. Seminarja se je udeležila tudi ekipa Kraljev ulice.

Pri dejanskem uresničevanju načela enakih možnosti za vse pa bomo ključno vlogo odigrali vsi mi – s svojimi načeli in vrednotami, ki jih vsakodnevno izražamo z besedami, dejanji in se jih pogosto niti ne zavedamo. Predvsem pa z ozaveščanjem, da čisto vsak izmed nas tvori edinstven in neprecenljiv delček tega bogatega in pisane mozaika, ki mu rečemo svet.

projekt VPELJEVANJE MENTORSTVA

4. decembra 2006 je v prostorih društva Kralji ulice potekal uvodni seminar na temo Vpeljevanje mentorstva, ki je del mednarodnega projekta "Mentoring validation" in smo ga v našem časopisu že predstavljali.

Na tem seminarju smo osnovali pet mentorskih parov. Bistvo dela v mentorskih parih je sodelovanje in gradnja vzajemnega odnosa, kjer mentor/ica mentoriranu nudi podporo pri pridobivanju novih, predvsem poklicnih, pa tudi širše – socialnih izkušenj. Naši mentoriranci in mentorji/mentorice se torej redno dobivajo in vsak v okviru svojih želja in zmožnosti delajo v smeri zastavljenih individualnih ciljev.

Večina parov dela na področjih, povezanih z novinarstvom, uporabo računalnika, fotografije, pa tudi osnovne vsakodnevne zadeve kot je iskanje stanovanja, urejanje dokumentov in pisanje prošenj lahko sodijo med zastavljene cilje v okviru programa. Poleg društva Kralji ulice so v slovenski del projekta vključene še organizacije Dobrovita, Šent ter Pedagoška fakulteta v Ljubljani.

S pari se mesečno dobivamo na supervizijskih srečanjih, o poteku projekta in predvsem o tem, kaj o prednostih dela v mentorskih parih pravijo udeleženci sami, pa vam bomo v Kraljih ulice še poročali.

× Špela Razpotnik

ART VITAL CAFFE, Trubarjeva 60,
Ljubljana, vas vladno vabi na prodajno razstavo slik avtorice Lili Garbajs na temo Vse barve ženske.

Ob otvoritvi razstave so s svojim programom sodelovale: mezzosopranistka Mateja Kunstek, pisateljica Marinka Kunc Fritz, pevka Barbara Opara in z recitali Božena Blanuša.

DOGAJANJE V DCju

V dnevnem centru Kralji ulice smo v preteklem mesecu med različnimi dogodki in projektoma začeli tudi z izobraževalno delavnico računalništva, kjer smo se učili osnov dela z računalnikom. Doslej smo osvojili internet, odpiranje in pregledovanje elektronske pošte, pisanje besedil v Wordu,... Pomagali so nam prostovoljci.

NJENO VELIČANSTVO MAČKA

V soboto in nedeljo, 10. in 11. februarja, je v telovadnici Pedagoške fakultete v Ljubljani potekala razstava pasemskih mačk. Ogledoval sem si prave mačje misice. Ena lepša od druge. Škoda le, da nisem imel kakšnega fotoaparata, da bi napravil nekaj fotografij. Razstavo sem zapustil s prijetnim občutkom do teh lepotic.

× Gregor B. Hann

Konec januarja smo se v dnevnem centru Kralji ulice zbrali na delavnici o zaposlitvenih ovirah in premagovanju le-teh. Udeležili so se je štirje brezdomci, ki se želijo zaposliti, sodelavka društva in jaz, ki sem pripravila in vodila delavnico. Če v širši javnosti prevladuje mnenje, da med brezdomci ni zanimanja za zaposlitev, naj povem, da je eden od udeležencev prišel na delavnico kljub temu, da je imel virusno obolenje. Toliko o motivaciji.

DELAVNICA »Rad bi se zaposlik«

Na delavnici smo najprej ustvarili prijetno vzdušje, nato pa je vsak od brezdomcev povedal svoje zgode in nezgode pri iskanju zaposlitve. Vsekakor gre za eno od skupin, ki ima na trgu dela najmanj priložnosti. To so potrdile njihove zgodbe,

ki govorijo o brezplodnih poskusih, seriji zavrnitev in diskriminaciji, predvsem na podlagi starosti. Podoba, ki so jo naslikali o instituciji, ki ima v Sloveniji nalogo pomagati pri iskanju zaposlitve in posredovati zaposlitev, ni bila nič kaj laskava. Tako so prepričeni sami sebi in svoji iznajdljivosti. Pri analizi ovir, ki jih doživljajo, smo ugotovili, da jih pri uspešnem iskanju zaposlitve ovirata pomanjkanje funkcionalne in računalniške pismenosti. Zato smo naredili načrt korakov za premagovanje te ovire, pri čemer bo udeležencem delavnice pomagala sodelavka društva.

Vsekakor brezdomci, ki se želijo zaposliti, pri tem potrebujejo veliko pomoči. Želja sama žal še ni dovolj. Kot je poudaril eden od udeležencev, se dolgotrajno brezposelnici ujame v začarani krog, saj je za pridobitev zaposlitve potrebne dovolj samozavesti, samozavest in samopodoba pa se preko neuspešnih poskusov vse bolj krhata. Prav tako ni možno najti zaposlitve, če ni delodajalcev, ki bi bili pripravljeni ponuditi priložnost. Kljub neobetavnemu položaju me je presenetilo, koliko pozitivne energije smo uspeli ustvariti na delavnici. Udeleženi Kralji ulice imajo v sebi rezervoar moči, iz katerega črpajo vero in upanje, ki jih podpirata v čakanju na boljšo prihodnost. Pri tem jim želim vso srečo in pozivam morebitne delodajalce, ki so pripravljeni ponuditi roko v pomoč, naj se javijo društvu.

× Nataša Zupan

KAJ MANJKA ČLOVEKU?

(Bog odgovarja avtorju prispevka »Kaj manjka bogu« iz prejšnje številke)

»Vem za vsakega človeka tega sveta. Če bi mi omenili katerega, ne bi mogel reči: »Kdo pa je ta?« In večino ljudi »slepo« sprejemam kot popolne, dobre, pravične ipd. Pa je temu res tako? O ljudeh z ulice in družbenega dna imam malce drugačno mnenje.

Za začetek bi jih lahko vprašal, kakšna je korist od preklinjanja, večletne nesreče, večletnih slabih obdobjij, ko tudi najboljša prizadevanja ne obrodijo nobenih sadov oz., še bolj perverzno, obrodijo dodatno nesrečo in trpljenje, uboštvo in patetiko, depresijo in podobno?

Potem, ko bi jim očitnost katerekoli stvari še tako odločno postavil naravnost pred obraz, bi jim še omenil, da potreba po ustvarjanju slabih stvari, dejanih in miselnih vzorcev sploh ne rabi obstajanja.

Ko le-te ne bi ustvarjali (in tu res ni prostora za izgovarjanje na demone in hudiča, saj je Človek, moja iz čiste ljubezni porojena stvaritev, prejela v dar svobodno voljo), enostavno ne bi obstajala — in se jim takoj ne bi mogla dogajati — torej: vi, kot popolna bitja, ne bi nikoli mogli zares zapasti njihovemu vplivu!

Prav tako bi vam lahko očital vašo odmaknjenost, saj imam izkušnjo, kako

probleme, zlo in mnoštvo negativnega vsiljujete in ustvarjate na slehernem koraku; vas pa je kljub temu treba izrecno opozarjati, spodbujati (pa čeprav ne vedno na pričakovan način) in še potem se največkrat prav nič ne zgodi — nobene pozitive, dobrote, miru, uspeha ... Resnično, zakaj od vas ne pride vsaj malo sreče, lahkosti, topline, sproščenosti in radosti? Zakaj vsak dan sami sebi ne privoščite vsaj enega samega velikega in močnega očitnega presenečenja?

Da se ne bi spet izgovarjali na grehe — že sem omenil, da se vam jih sploh ne bi bilo treba izmisljiti, še manj pa jih pomniti in vzdrževati! Ali ne želite sebi, moji ljubi otroci, le najboljše? Zakaj se potem vedno znova mučite in se trpeči postavljate pred probleme? Zakaj se iz problemov ničesar ne naučite? Zakaj ste si iz njih ustvarili trpljenje?

Pravijo, da dolgotrajno trpljenje porodi modrost! To se sicer lahko zgodi, a večinoma porodi zgolj trdoto vaših src in negativen odnos do okolja, življenja — in naposled začnete dvomiti v mojo milost, v mojo — vašo najvišjo modrost. Marsikdo je namreč tako mazohističen in poln strahu; Prestrašen Obupanec!

Biti resnično svoboden v meni, Bogu, pomeni zaupati v Dobro — vsem temačnim prividom trenutnega življenja navkljub. Zato ne izgubljajte časa z nenehnim iskanjem krvca za vse neprijetno, ampak le zamahnite z roko in odslovite vse slabo. Kaj se ni prelilo že preveč naše krví?«

Vaš — in tudi tvoj, Peter Pangerc Pit — vdani Bog

Avtorka x Maruša x ilustracija x Matilda Magdalena Dobro

Kratek prispevek o treh oblikah ekranov misli iste duše v istem telesu. Z ozvezdenega papirja nepristransko, a vendar z blazenim nasmeskom, vam poroča Matilda M. Dobro.

Črtomir Smrtnik >>

Padam v brezno.
Pogrešam prejšnje čase. Preklinjam vse! Narobe svet.
Živet mi ni. Bog je bog, Buda budala ... Vi ste krivi, da imam črno za nohti. Kmalu vas skrajšam za glavo!
MOTO: NIČ SEM
(in tja se povrnem)

STOP.

Samo Sivec >>

Pustite me, spim. Ni kaj povedati ... zzzz ... Nič mi ne manjka, ampak je vseeno malo brez veze ... Dolgčas. Da bi sel malo okrog? Ah, ne da se mi ... Bog? Kakšen bog?

PAUSE ...

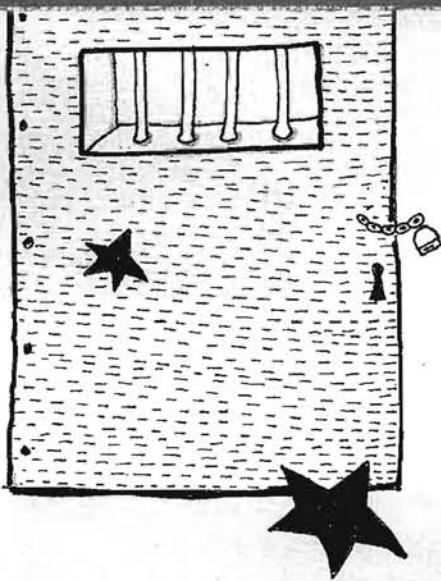
Bogoljub Svet >>

Grem gor po stopnicah danes sem živ, zdrav in bogat. Rad imam sonce, če dežuje - dežnik. Sveta rešiti ne morem, zato pa križanke in sebe zmorem. Nase in na vas nazdravljam naglas!

MOTO: POMAGAM SI
(in Bog mi)

PLAY!

DNEVNIK LOPOVA (10. DEL) x

Kraj: Povšetova 5, soba 68

Cas: sobota, 10.12.1994

Avtor x G.T.S.

Spet je burna noč za nami. Zvečer so pripeljali četo huliganov. Glavno se je zgodilo ob treh zjutraj. Iz zgornjih nadstropij se je slišal hrup in vpitje. Zaporniki so čez okno klicali paznike. Iz vpitja sem razločil, da je nekdo »spet dol padu«. Čez par minut je začel tuliti alarm (preplah), ob tem se je slišal tek paznikov. Čez nekaj časa je sledil mir. Sedaj (po kosi) čakam na sprehod. Ob tem sem se spomnil, da sem prejšnji sprehod opazil Božota. Smejal se mi je skozi okno in mi pokazal, da ima policijski pulover. Mislim, da je zaprt zaradi kloštarstva. Verjetno je spet kradel denar doma in potem spal kje zunaj, kjer so ga našli policiji. Ali pa je kaj ukradel. Danes smo spali najdlje odkar sem tukaj. Sanjal sem svobodo. Najprej, ko pridem ven, bom prepešačil celo Ljubljano. Tu je kronično pomanjkanje gibanja, ki sem ga bil zunaj tako vajen. Včasih sem šel tudi po trikrat na dan peš v mesto in nazaj, poleg tega pa sem zvečer pešačil še do kakšne diskoteke in potem domov. Vedno sem bil v gibanju, kar mi najbolj odgovarja. Ko sem danes vstal, sem se podzavestno spomnil, kdo vse je spal na moji postelji. Znanih mi jih je le nekaj (po Patuljkovem pripovedovanju). Najbolj me žre nek Celjan, ki je posilil svojo babico in to ko je bila že pokojna. Kar zagabi se

KOLATERALNA ŠKODA

Vse od konca romantike brez kolateralne škode, vojaškega termina, za katerega iznajdbo so kakopak najbolj zaslužni Američani, ni več pravega spopada. Splošno se je sicer populariziral še med Vietnamesko vojno. Pomeni pa nenamerno in naključno škodo na objektih, opremah ali ljudstvu, do katere je prišlo med vojaško akcijo zoper napadene sile in zmogljivosti sovražnika.

Toda kolateralno škodo lahko dandanes ugotavljamo že ob skoraj vsakem, pa naj bo še tako banalnem političnem spopadu.

Tudi na slovenskih tleh, kjer v vojaški maniri napada in vlada premier Janez Janša. Kolateralna žrtev spopada s predsednikom države Janezom Drnovškom o novemu guvernerju Banke Slovenije so javno razgaljeni kandidati ter sam ugled domače osrednje bančne institucije. Nenamerna in naključna škoda spopada z županom Ljubljane Zoranom Jankovičem, katerega se je preko državnozborske večine lotil z novim zakonom o financiranju občin, pa je zaradi izpada 45 milijonov evrov iz mestnega proračuna nižja kakovost življenja vseh prebivalcev Ljubljane. Ker pa naj bi bile v mirnodobnih državah vojaške čete v vojašnicah,

v resnici pa red in mir delajo na oddaljenih kriznih žariščih, tudi v Sloveniji politični spopadi potekajo brez klasične oborožitve, a z udarci pod pas. Prvo rundo dvoboja z Jankovičem je dobil Janša, ko ga je kljub nespornim poslovnim uspehom eliminiral z mesta predsednika uprave najpogostejšega, če že ne najboljšega soseda. V drugi je velik come back z absolutno zmago na županskih volitvah zabeležil Zoran Jankovič. V še vedno trajajoči tretji pa je bil za vzpenjajočo se formo župana poguben zakon o financiranju občin. Z vsakim udarcem beležimo tudi kolateralno škodo. Pa naj bodo to dobički delničarjev, demokracija v mestnem svetu ali celo tako socialno občutljive dejavnosti, kot je plačevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja za socialno ogrožene, financiranje programov za žrtve nasilja, zasvojence in nenazadnje tudi za brezdomce.

Kdo bo zabeležil dejansko zmago v tretji rundi aktualnega spopada med predsednikom vlade in županom prestolnice in kakšna bo končna ocena njene dejanske kolateralne škode, pa še ni prav jasno. Da lahko državnozborska koalicija na predlog vlade sprejme nov zakon o financiranju občin, je realpolitika. Da se ji je moč postaviti po robu, kažeta Zahteva za oceno ustavnosti zakona o financiranju občin in pred vlado javno razgaljena

Izhodišča Mestne občine Ljubljana za pogajanja o Dogovoru o glavnem mestu.

Malo je sicer verjetno, da bi Vlada Zoranu Jankoviču vsa zahtevana dodatna sredstva za glavno mesto tudi dejansko odobrila. Toda letosnji mestni proračun je v prvi vrsti pokril zgolj stroške dokumentacije najbolj visokoletičih projektov predvolilnega seznama sedanjega župana, kar le pomeni, da se jim ta še ne namerava odreči. Rešeni bi utegnili biti, če bi županu knock out uspel v rundi – Državnozborske volitve 2008, saj bi bilo potem moč celo zakon o financiranju občin ponovno spremeniti. Toda do tega političnega spopada za primat v domači strankokraciji bo še veliko tako udarcev kot nujne kolateralne škode.

mi vse skupaj. Koliko ljudi zamenja zaporniška postelja ali soba. Po drugi plati pa se je zanimivo družiti z ljudmi o katerih pišejo časopisi.

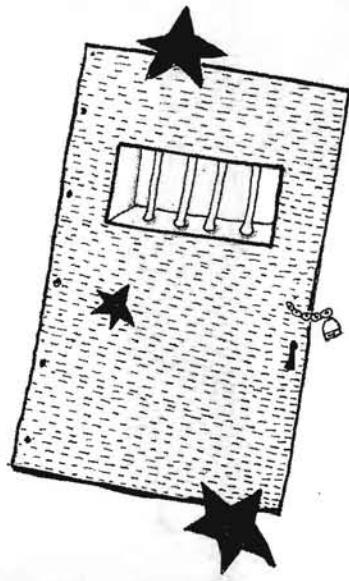
Zanimiva je tudi druga plat zgodbe. Naj omenim primer: trenutno se tu nahaja eden od specialcev, ki so v Celovcu oropali banko. Zaradi njih je odstopil notranji minister Bizjak.

Spoznal sem drugo plat. Bili so le lutke svojega nadrejenega, ki je pobegnil iz države.

Ta svinjarja obsega večji del policije, ne le specialne enote. Reveži sedaj posedajo po slovenskih priporih, se branijo z molkom in čakajo obsodbo, ki ne bo majhna. Smešno, da so toliko tvegali, saj je večino plena pobasal glavni. Oni so samo dobili informacije in izvrševali naloge, sedaj pa imajo.

Ura je že 16.10. Marjetici sem moral risati po kuverti za eno Marlboro. Kriv sem sam, ker sem risal po Tinasjinem pismu in od takrat sem moral risati tudi Patuljku in Kasimu. Tako sem našel nov vir zasluga. Cimrom rišem po pismih, jim sestavljam pritožbe in pišem verze za ženske. V kantini je Štajerc doživel manjše ponižanje. Čistil bo namesto Kasima, da si bo z zasluzkom (500 sit) kupil cigarete. Tudi Marjetica je brez cigaret in ni mi še znano, kako se bo znašel. Kolibriju pa bo to postal problem čez kakšen dan, saj je v prejšnjem paketu začuda dobil več kot eno škatlo cigaret. Sedaj bom čkal na večerjo in mislil na Tinasjo.

Nadaljevanje sledi.

Gogijeva kolumna 2.del

Vsi imamo srce. Vsi! Nekateri ga pač morajo vzet iz zamrzovalnika in ga odtalit.

Razmišljal sem, o čem bi vam v svoji kolumni napisal tokrat. O sebi? Nima smisla. O naših problemih? Tudi to nima smisla. V tej kolumni bom opisal, kako se tudi mi, ki živimo na »dnu«, znamo prav lepo zabavati. V petek, 9. februarja 2007, smo se kot vedno po drugi uri zbrali v Magdalenskem parku. Tam pač ponavadi parkiramo po zaključku na Karitas, potem pa se razidemo. Popijemo nekaj kozarčkov, si zaželimo srečno pot in se razidemo. Smo kot ena družina. No, tega petka smo popili malo več, imeli smo razlog. Praznovali smo rojstni dan.

Naš Dedek Mraz je napolnil 56 let. Naj vam ga opišem.

Deda Mraz ima veliko brado, velik trebuh in vedno je nasmejan in poln šal. Takšen je naš Joža. No, nisem prepričan, da ima pravi Deda Mraz 135 kg, sem pa prepričan, da je vedno nasmejan in poln šal. Zato mu jaz pravim Deda Mraz. Ko sem

mu voščil, mi je rekел, da sem »mau neumni«. Temu jaz pravim takole: »Na tumasto voščilo — pametno vračilo.« Naj obrazložim. Ko sem mu voščil 56-letnico, sem mu rekel: »Še enkrat toliko! Kdor zna računat, bo priznal, da sem res malo neumen. Ampak praznovali smo res lepo. Vsi smo bili nasmejani. Nasmejali pa so se domala tudi vsi mimoidoči ob naših šaljivih pripombah. Bilo je o.k. Nič ni bilo pobruhano, nič polomljeno, ničesar nismo zasvinjali. Imeli smo se noro, jaz osebno se že dolgo nisem imel tako lepo. Tudi ostali kameradi so dejali enako. Bili so to lepi trenutki, ki ti ostanejo globoko v spominu. Bilo je to eno popoldne polno topline, smeha in veselja. Pozabili smo vse tegobe, vse probleme, vse bolečine. Vse! Sprostili smo se. Odmislili smo vsakodnevne probleme in se zabavali brez njih. Ob tem smo popestrili dan marsikomu od mimoidočih v parku pa čeprav kot dvorski norčki.

No, ker pač ne morem iz svoje kože, moram pripisat k temu praznovanju še nekaj pametnih besed, namenjenih vsem brezdomcem in vsem bralcem tega časopisa. Lahko se imamo tudi sicer zelo fajn, a ko se sprostimo, se eden drugemu nasmejimo. Tako

pokažemo, da kljub razlikam v družbeni lestvici spoštujemo drug drugega. To pove, da smo vsi ljudje. To pove, da živimo v istem mestu, v isti državi in na enem svetu. Vsi imamo srce. Vsi! Nekateri ga pač morajo vzet iz zamrzovalnika in ga odtalit. No, eno so misli, drugo so dejanja. Nikogar ne moreš prisiliti, da bo delal nekaj, kar ga ne veseli.

Mi, klošarji, se poznamo. Smo, kar smo. Takšna je usoda, tak pač to je. Z glavo skozi zid se ne da. No, pa bodi dovolj filozofiranja.

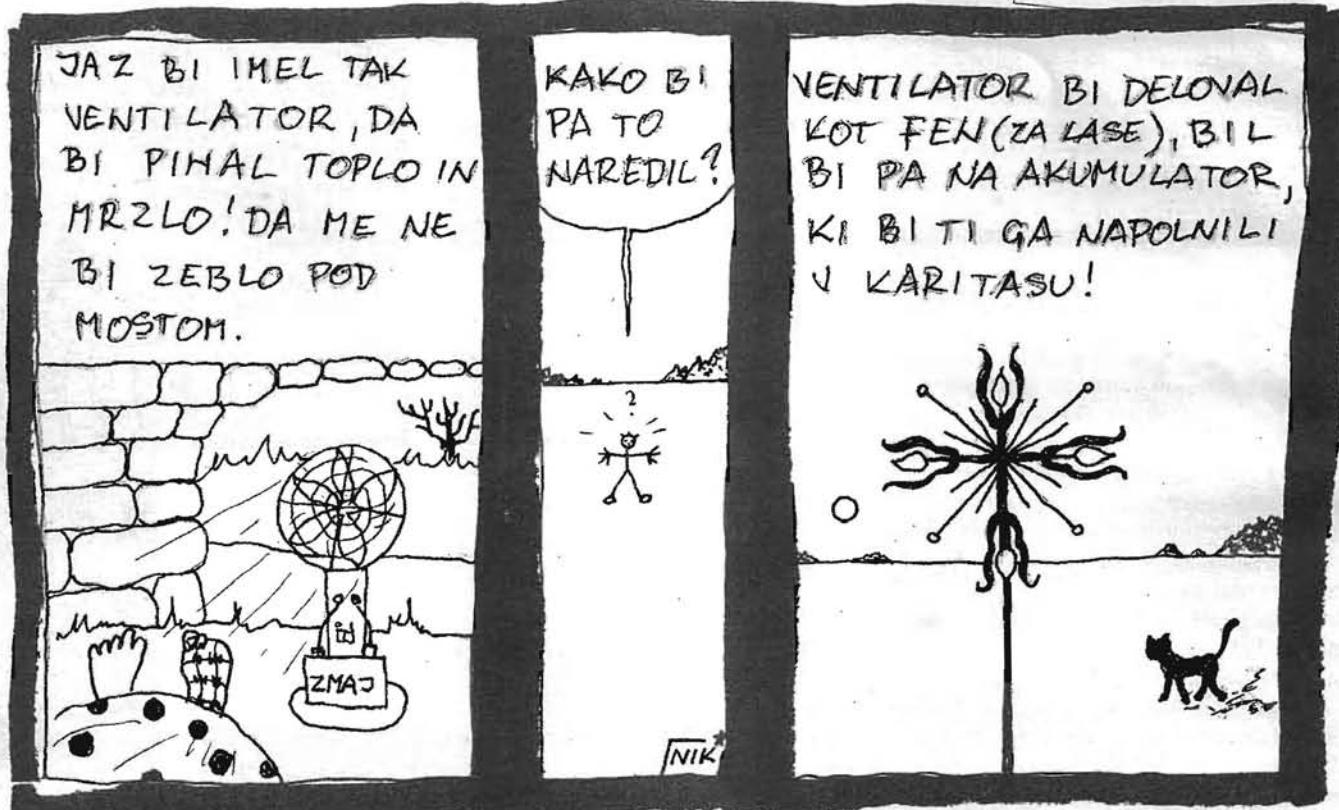
Dedu Mrazu želim v imenu Ratkota, Boksera, Eltona, Ljubota in vseh ostalih obilo zdravja in še enkrat toliko let na temelj svetu. Neumen sem pa tak in tak. Ti si tudi! Vsem ostalim kameradom pa tole: Držite se! Cenite v prvi vrsti sebe, ker potem boste cenili tudi druge. Pomagajmo drug drugemu, pa bo vse lažje! Ajde!

Do naslednje izdaje Kraljev ulice pa lep, sončen in kar se da prijeten mesec vsem bralkam in bralcem moje kolumne.

JAZ BI IMEL TAK VENTILATOR, DA BI PIHAL TOPO IN MRZLO! DA ME NE BI ZEBLO POD MOSTOM.

KAKO BI PA TO NAREDIL?

VENTILATOR BI DELOVAL KOT FEN(ZA LASE), BIL BI PA NA AKUMULATOR, KI BITI GA NAPOLNILI V KARITASU!

NA OBISKU V MARIBORSKI AMBULANTI

Maribor, 7.2.2007

Pogovarjali smo se z zdravnico-prostovoljko dr. Jelko Polh, eno izmed trenutno petnajstih zdravnikov in zdravnic, ki aktivno sodelujejo v naši Ambulanti za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s pripadajočo svetovalno službo v Mariboru, ki deluje na Strossmayerjevi ulici 15.

KAJ VAS JE PRTEGNILO, NAVDIHNILO, DA SODELUJETE V NAŠI AMBULANTI KOT ZDRAVNICA PROSTOVOLJKA?

— Pri svojem poklicnem delu se žal srečujem z ljudmi, torej s populacijo, ki je socialno ogrožena ter se posledično spopada z različnimi tovrstnimi nevšečnostmi. In prav zaradi tega sem se odločila, da pomagam širšemu krogu ljudi tudi skozi svoje prostovoljno udejstvovanje v Ambulanti za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja s pripadajočo svetovalno službo Maribor.

KAKO VIDITE DOSEDANJI RAZVOJ MARIBORSKE AMBULANTE IN KAJ

BI BILO ŠE POTREBNO POSTORITI?

— Statistična slika in frekvenca pacientov v preteklem letu 2006 prav gotovo v celoti potrjujeta pravilnost odločitve, da je tovrstna ambulanta v mestu Maribor bila potrebna.

To pa jasno kaže na potrebo za delovanje tudi naprej.

Kar se tiče vizije in pogleda v prihodnost, upam, da bomo že sedaj, torej nekje v pomladnjih mesecih, rešili problem povezan z aparatom za krvno analizo, ki nam je nekako že obljudljen. Kasneje pa bi morda veljalo še razmislieti tudi o aparatu za EKG, kar bi nekako celostno zaokrožilo ponudbo Ambulante v smislu tovrstne problematike.

Morda bi bilo potrebno razmisliši še o tretjem dnevu v tednu s prisotnostjo zdravnika. O tem smo se že večkrat pogovarjali, a najprej bi bilo potrebno še malce številčno okrepiti kadrovsko ekipo. Upam, da nam bo to v doglednem času tudi uspelo.

KAKO GLEDATE NA PACIENTE, KI PRIHAJAJO K VAM, MISLIM PREDVSEM LJUDI, KI IMAJO RAZLIČNE BREZDOMSKE, TOREJ NASTANITVENE PROBLEME?

— Moram reči, da je velika večina teh ljudi prijaznih, celo prisrčnih, žal pa vsi na nek način nosijo pečat svoje socialne stiske s seboj. In to zna biti kar precejšnja teža!

Sicer pa so žal njihova pričakovanja dostikrat mnogo večja, kot je lahko naša pomoč. Vseeno menim, da lahko že s preprosto lepo besedo in razumevanjem ter ustreznim posluhom za njihovo stisko storimo kar precej.

KAJ SO GI AVNE ZDRAVSTVENE INDIKACIJE BREZDOMSKE POPULACIJE, KI PRIHAJA V AMBULANTO?

— Največkrat se v našo Ambulanto zatekajo pacienti, ki imajo različne psihosomatske bolezni, nadalje infekcijske bolezni, različne bolezni kardiovaskularnega sistema, tudi težave z zobmi so kar pogoste.

ŠE VPRAŠANJE ZA KONEC. ČE VAS NEKJE NA ULICI OGOVORI KDO, RECIMO BREZDOMEK, DA MU ODSTOPITE, PODARITE KAKŠEN TOLAR, OZIROMA SEDAJ CENT ALI EVRO, KAKO RAVNATE?

— Večinoma kaj podarim, vedno pa tudi ne ... Moram pa reči, da tudi v primeru, da ne podarim, opažam v zadnjem času razliko v vedenju teh ljudi, tako da sem kar prijetno presenečena. Pa tudi stari pregovor še vedno velja, da lepa beseda lepo besedo najde.

Hvala za vaš čas in pogovor!

Zgodba priornice iz Iga

2. del

Bliža se konec januarja, v decembru se je marsikaj dogajalo. Velikokrat se vprašam — sem v norišnici ali v zaporu? Zgodilo se je nekaj sprememb, uspelo nam je spraviti Meli iz sobe, saj je naredila kar nekaj neumnosti. Med drugim nam je vsem grozila, da bomo še videle, kaj je to Cigan in kaj Cigani znajo in lahko naredijo. Tisti dan, ko je imela neko sodišče, se ji je totalno zmešalo. Iskala je hlače, ki naj bi jih oblekla in ker se je tako grdo zredila, seveda ni bilo nobenih, ki bi jih lahko spravila nase. V obupu je brskala po omari in premetavala tistih par cunjic, zraven pa preklinjala in spuščala čudne zvoke. Živa, Škorpio, Dvojčica, P. in jaz smo sedele na postelji in jo namenoma ignorirale, saj ji nobena ni želela več pomagati, ker je vsakič, ko si naredil kaj zanjo ali ji kakorkoli pomagal, že čez par ur pokazala svojo hvaležnost in sicer tako, da je napadla najšibkejši člen v sobi. In tako je bilo tudi ta večer. Najprej je vprašala Živo, če bi ji posodila svoje hlače, ker pa je imela ta dan tudi sama sodišče, ji je lepo povedala, da ne more, saj sama prav tako nima kaj obleči in se je obrnila vstran. Meli je le jezno pihnila: "Saj je v redu, ne rabiš! Sploh ne bom nikamor šla!" V istem hipu je že začela tuliti kot pokvarjena sirena (njeno razpoloženje niha iz ene skrajnosti v drugo). Stekla je do omare in pograbila trenirko: "Poglejte, poglejte! Ne morem iti v trenirki!" Ko smo se vse le nasmehnile in začele govoriti o drugih stvareh, je bila to le kaplja čez rob. Napadla je Dvojčico, najprej verbalno, in ker ji ta ni ostala dolžna, je pograbila tri-delno puščico, polno svinčnikov in barvic, z mize in jo zabrisala Dvojčici v glavo. Dvojčica se je dvignila iz postelje in jo vprašala, če je normalna. Meli pa se je vsa besna zapodila vanjo in začel se je pretep. Lahko si predstavljate koliko smeha in norčevanja je to povzročilo. Naslednji dan sem vstala ob 6h zjutraj in ponovila vajo. Celo paznica je bruhnila v smeh in se skrila za vrata. Čez par dni je Meli na svojo željo in z našo spodbudo odšla v drugo sobo k drugi punci, vendar se je tudi z njo skregala, tako da je zdaj sama v dvoposteljni sobi. K nam pa sta prišli dve novi punci, neka 33-letnica, ki

roko pa jo je zahaklala s prstom v ličnico kot trnek ribo. V tem trenutku je vstala Škorpija in ju je hotela dati narazen. Obe sta se drli naj ju pusti, zato se je usedla nazaj. Malo sta se pomirili in Dvojčica je odšla proti svoji postelji, Meli pa kot ris iz zasede hop nanjo. Zgrabila jo je in vrgla z ene strani sobe na drugo stran, v omare. V tistem trenutku sva vstali še jaz in Živa. Sama sem prijela Meli za vrat in jo porinila k sebi, Živa pa Dvojčico in šele takrat se je končalo. Usedli sta se vsaka na svojo stran, obe smo umirili, a Meli kot da ne razume. Še vedno ji ni bilo dovolj, kajti na vsak način je hotela izsiliti Živine hlače. Zopet je vstala, stekla do omare, zgrabila žiletko, šla v kopalnico in se začela rezati, zraven pa je predirljivo vreščala. Zopet sva s Škorpijo stekli do kopalnice, ona ji je zbilza žiletko iz roke in jo porinila iz kopalnice, sama pa sem žiletko pobrala in jo skrila. Nekdo je poklical paznice in doživele smo nov šok. Ko je paznica vstopila in zagledala Melijino krvavo roko, je hladno vprašala: "Kdo ji je pa to naredil?" "Prosim, kaj pa govorite? Sama se je rezala in to zaradi hlač!" Paznica je le hladno odgovorila: "Drugič pa jo pustite in nas pokličite." Povile so ji roko in jo zaprle nazaj v sobo. Takrat se mi je zasmilila in vsem ostalim prav tako. Pomirile smo jo in jo začele pregovarjati, da naj poskusim natakniti hlače, da jih bomo raztegnile itd. In res, oblekla je hlače, ki ji jih je podaril njen fant, ker pa jih ni mogla zapreti, sem ji moral tlačiti trebuh noter. Lahko si predstavljate koliko smeha in norčevanja je to povzročilo. Naslednji dan sem vstala ob 6h zjutraj in ponovila vajo. Celo paznica je bruhnila v smeh in se skrila za vrata. Čez par dni je Meli na svojo željo in z našo spodbudo odšla v drugo sobo k drugi punci, vendar se je tudi z njo skregala, tako da je zdaj sama v dvoposteljni sobi. K nam pa sta prišli dve novi punci, neka 33-letnica, ki

je drugače zelo prijetna. Na momente me spominja na mojo sestro, s katero se sicer ne razumem najbolje, ampak nima veze. Pomembno je, da se razumem s punco, s katero živim v sobi 24 ur. In moram priznati, da v tej zasedbi ohranjamo pozitivno energijo v sobi in veselo, nasmejano in dobro vzdušje. Prišla je še Sara — to je narkomanka, ki jo poznam od zunaj (prav tako tudi ostale). No, z njo so bili od začetka problemi, pa je dobila par lekcij in pa učne ure o našem sobnem redu, ki je za vse v sobi zelo pomemben, če hočemo, da se ne pokoljemo med sabo. Ko je Sara vstopila v našo sobo, si iz vsakega kota zaslišal: "O šit, pa ne v našo sobo! Samo nje ne!" Kdo bo to poslušal? Kdo bo to prenašal? Prišla je vsa prestrašena in zmedena. Dodelile smo ji edino posteljo v kotu, na samem. Gledala in opazovala sem jo iz vseh strani. Zastrmela sem se v njene rahlo izbuljene oči, ki jih je odpirala in zapirala kot plastična punčka. Hitele smo jo spraševati zakaj je padla in kako to. Kot da bi bilo to tako čudno in le zakaj je njen delodajalka zunaj. Poskušala se je odločiti na katero vprašanje bo najprej odgovorila in začela je buljiti v vsako posebej. Kasneje je objasnila, da ima slabo koncentracijo, saj so jo punc ob vprašanjih hotele tudi utišati in vsaka njenja beseda nas je spravljala ob živce. Bila je fantovsko oblečena in na kratko postrižena. Ne vem zakaj smo bile vse tako jezne nanjo.

"Nehaj!" sem ji ukazala in poskušala požreti ves ta bes, ki se je v meni nenormalno hitro kopil. Raje sem se obrnila vstran in pihnila: "Too much!" Čez nekaj momentov sem se zopet obrnila k njej, da bi videla koga je nagovarjala, pa mislim, da še sama ni vedela. Vsakič, ko jo je kdo kaj vprašal, je le molčala in srepo buljila vanj. To je zopet zbudilo jezo v meni: "Joj, jaz te bom razbila! Tiho bodi! Si slišala? Odgovori!"

Krasno, malce pomislim in sodeč po njenem obnašanju si je očitno želeta prav batin. Sama sem stavila vse upne na to, da jo bo čas spravil k pameti in da se bo slej ko prej unesla. Ponoči (hvala bogu sem sama spala) je uboga

KOMAJ ČAKAM!!!!

reva bruhala in zraven pobruhala celo kopalnico. Ko mi je zjutraj moja Škorpia to povedala, sem zopet znorela in ostale prav tako. Enoglasno smo se zadrele: "Pri tej priči vstani in počisti kopalnico. Slišiš, Sara!? Ta moment!" Počasi se je dvignila in posmrkala kot da bi že lela, da slišimo kako hudo ji je in kako hudo je, ko celo noč bediš, a njen smrkanje se ni dotaknilo nobene. Še enkrat: "Saraaa takooooj!" Vstala je in z drsajočimi koraki krenila proti kopalnici, vstopila in začela čistiti. Slišale smo glasno stokanje. Vse skupaj je razmazala in seveda nobena ni bila zadovoljna. Ko smo ji ukazale, da pomije še enkrat, je začela samopomilovalno: "Spati nisem mogla, vse me boli in zdaj od vsega hudega še bruham, ve pa me ne razumete!" "Počisti!" smo ji znova ukazale.

"Vse smo bile nakrizirane in ti nisi nobena prekleta izjema, počisti svoje kozlanje!"

Razprtih oči je strmela v nas in na koncu sta se je usmilili Škorpia in Dvojčica ter ščistili kopalnico tako kot je treba. Tako je minilo nekaj dni in smo se navadile druga na drugo, le P. je ne prenese, kljub temu da se trudi, ne najdetra skupnega jezika. Sama sem jo sprejela tako kot je, saj dam vsakemu možnost in tudi njej sem jo dala. Dokazala mi je, da je pravzaprav dobra oseba. Malo drugačna, vendar dobrega srca, rada pomaga, klepeta in veliko piše. Pred kratkim pa je mir skalila še P. — članica te sobe, s katero ne najdem skupnega jezika, saj punci pamet tolče v minus. IQ ima -500.

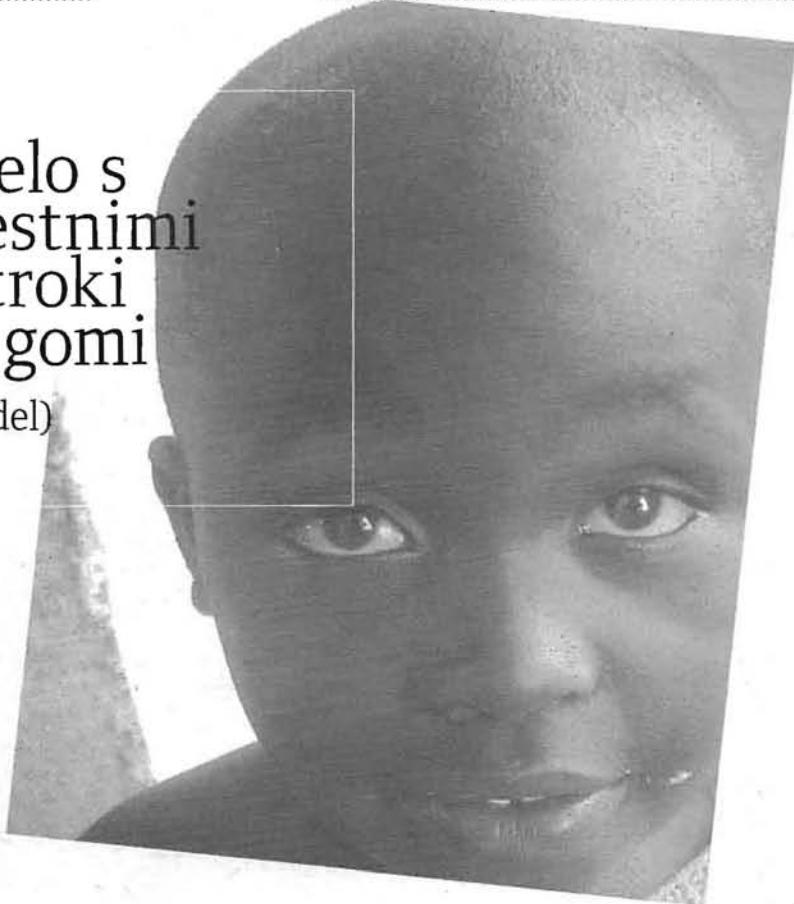
Uboga reva, ne vem, kako bo preživelata zapor s to pametjo!

Ni nam lahko, kaj hujšega pa tudi ne, če odvzamemo našo svobodo. P. je zadnjič dobila 1,5 leta, Dvojčica 1,6 leta + 8 mesecev. Živa ima sodišče čez 1 teden, Škorpia ravno tako. Sama pa imam še natanko 7 mesecev do izteka svoje kazni in do prihoda v preljubo svobodo.

Delo s cestnimi otroki v gomi

(6.del)

22

KRALJI ULICE

13. februar 2006, Goma —

Enkrat shegeji lovijo lopove krov...

To jutro na jutranjem poročanju dogodkov preteklega dneva in programiranja dela v našem centru za ulične otroke nočni vzgojitelj poroča novice z ulice, podane po otrocih z ulice (shegejih), ki so se rano zatekli k nam po pretekli naporni noči. V mestu Goma so se ponoči dogajale zanimive stvari. Več "družin" uličnih otrok se združi v akcijo aretacije ukradenih krav iz klavnice Kituku predmestja Keshero ob jezeru Kivu. Lopovi so bili moški v civilu. Mukanje črede krav pritegne pozornost budnih shegejev, ki tavajo po mestu iščoč "quelque chose" (nečesa); denarja, predmetov, hrane, omarnih sredstev. Hitro se med seboj informirajo, grupirajo in se pripravijo na napad kravjih lopovov. To ni bilo težko, saj živijo vsak trenutek v pripravljenosti na premik, akcijo, beg. Zgodba spominja na čase kavbojev. Bilo jih je okrog petdeset shegejev in nekaj odraslih kravjih lopovov, števila krav se ne spomnim. Shegeji napadejo lopove, jih spodijo ter ulovijo lepo rejene in gojene krave. Ta čas pride na kraj dogajanja že lastnik teh krav iz mesnice Kituku, namenjenih za oni svet in poplača shegeje s sto ali dvesto dolarji. Plemenito dejanje shegejev se hitro razglasiti po sivem (lavinem) mestu

velikih kontrastov v anarhični državi.

... drugič pa so sami lopovi ...

Po drugi, žal pogostejši strani, pa shegeji posebljajo vlogo lopovov. Mesto Goma, kljub naši evropski oceni o razširjenosti revščine in bede v tem mejnem mestu, je tukaj znano kot trgovsko agrikulturno mesto, kjer je življenje veliko lažje kot v njeni okolici, v bližnjemu Bukawu na južni strani jezera Kivu in v preostalih notranjih podeželskih gorskih delih province Nord Kivu. Veliko otrok zbeži bedi in fizični nevarnosti v vaseh v notranjosti (zaradi ropov s strani oboroženih vojakov in vojn) proti bivanju v mestu Gomi, kjer naj bi bilo življenje lažje, hrana cenejša, več možnosti za izobraževanje, delo. A vsi ti veliki upi otrok o raju v Gomi padejo na realna tla ulice. Pristanejo na vsakdanjik maibotov, otrok z ulice v fazi navajanja za življenje na ulici. Skozi močne rituale iniciacij v skupine shegejev otrok menja svoj vrednostni sistem dobljenih socializacijskih vzorcev. Za vstop v ulično skupino mladih z ulic Gome je potrebno izpolniti kar nekaj pogojev; višina plačila za vstop v skupino shegejev v dolarjih ali kongoških frankih, marihuani, cigaretah ali žganem alkoholu (Chief, Simba,

Whiskey) je odvisna od starosti otroka in od njegove osebne življenske situacije. Slednja predstavlja nujnost zateka otroka v to skupino, ali je otrok v družbeni nevarnosti, pred čem beži. V osebno življensko situacijo otroka ob iskanju vstopa v ulično skupino je pomembna tudi njegova morebitna preživjeta izkušnja na ulici. Kakšen sloves si je v tej morebitni izkušnji maibotova ali shegeja pridobil? Ali ima dolgove do katerih izmed nas? Ti dolgorvi med mladimi so eden izmed največjih strahov otrok z ulic. Kaj če me dobri kolega z ulice in jaz še vedno nimam denarja, da mu povrnem dolgove? Slednja dolgovanja povzročajo hude nemire, pretepe, bege iz domov za ulične otroke, nasilne kraje. Strah pred biti maščeval s strani izterjevalca dolgov je močnejši nad vsemi drugimi osnovnimi potrebami otroka.

Kraje s strani mladoletnih shegejev po večini niso nasilne. S spremnostjo "dveh prstov" (fr. deux doigts) kazalca in sredinca desne roke neopazno izmaknejo vse možne predmete, ki jih lahko uporabijo za konsumacijo ali preprodajo. Tako imenovana "bronza" (bron) v ključavnica, ključih, žicah se dobro in hitro preprodaja, kar nekaj dolarjev za eno kilo brona. Naj vam za lažjo predstavo povem, da je en dan dela v Gomi plačan od enega do dveh dolarjev. Nedavno so mi izginile kovinske znamke na službenem avtomobilu Toyota Jeep. Nek interni (biva v domu) fant iz našega prehodnega centra se ponudi: "A vam grem iskat druge kovinske oznake v mesto?" Način bi bil seveda isti, kraja le-teh iz drugih Toyot. Nekaj krat tedensko se okrog tržnice rib zbira skupina shegejev, ki čaka na priložnost kraje suhih ali svežih rib. Če dovolj hitro uteče, ostane njegova. Ob tem običajno trgovke glasno kričijo "mwizi" (lopov) in skupina mimoidočih prične teči za lopovom. Medtem se ostali shegeji organizirajo in panično situacijo trgovk izkoristijo za ponovne kraje. Za varnost tržnice je zadolžen policaj, ki ga do danes še nisem opazila v nealko-

holiziranem stanju. Pogosto se dogovori s shegeji, da si ukradeni dobiček razdelijo, in on jih seveda ob tem ne izda. Nekako tako poteka tudi vse funkcioniranje države Congo. Metoda vladanja je korupcija. Metoda preživetja malih ljudi pa "débrouillez vous" (znajdite se). In tako se vsak po svoje znajde v anarhičnem bivalnem okolju...

Zraven tržnice rib je glavna tržnica Virunga z vsemi možnimi predmeti, od hrane, oblek do tehničnih stvari. Ob jutrih, ko trgovke na lesenih pokritih odrih odpirajo "les ballons des habits" (številne obleke, stlačene in zavite v polivinil), okrog njih krožijo otroci iščoč priložnosti za krajo padlih oblek. Ta trenutek je okrog prodajalk oblik polno kupcev, saj je ob tem času nakup cenejši. Otroci z ulice (*l'enfant de la rue*), ki živijo na ulici ali otroci, ki le preživijo dan na ulici, spijo pri svoji družini (*l'enfant dans la rue*), previdno krožijo okrog potencialnih točk za krajo.

In dan za dnem se zgodbe otrok z ulic ponavljajo. Otroci na ulici (*l'enfant dans la rue*) so običajno poslaní s strani staršev, skrbnikov, naj gredo delat na ulico in zvečer kaj prinesejo za v lonec. Nosijo tovor kupcem, čistijo avtomobile, prodajajo bombone, drobne jedi, pobirajo prazne steklenice fante in jih preprodajajo za 150 frankov (\$1 je 550 Fc). Včasih pa ti

otroci tudi kaj izmaknejo, če je le priložnost ponujena in spremnost pridobljena. Tako ali tako številni prebivalci Conga "premeščajo" (kraje) predmete drugih z miselnostjo, saj vsi to počnejo, tudi tisti na vlasti. Okrasti belca pa je vrhunec uspeha. On ima itak že preveč vsega, belo barvo kože brez

dvoma in premisleka enačijo z

bi se kdaj vprašala, le zakaj to počnem!

A kraje s strani polnoletnih shegejev postajajo ne le nadležne, ampak tudi nevarne za življenje.

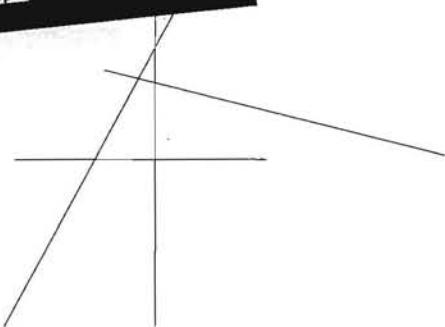
...se nadaljuje...

bogastvom. Slednja dogma je zasidrana v miselnosti vseh in vseskozi od pričetka kolonizacije. Opozovanje odnosa domačinov do belcev ponuja depresijo in obup, saj ni opaziti minimalnega upanja, da bo kdaj kaj drugače. Tukajšnja miselnost o belcih se reproducira skozi generacije in generacije, mame učijo že male otroke prosjačiti belce v vseh jezikih, ki so jih kdaj slišale pri belcih, čeprav same ne govorijo drugega kot kiswahili: "Donne moi le biscuit!" "Donne moi mon argent!" "Give me bombon!"... ("Daj mi biskvit!" "Daj mi moj denar!" "Daj mi bombon!") v agresivnem nadležnem "fehtaskem" ponavljajočem tonu papige, ki le ponavlja iz dneva v dan eno in isto, ne da

UPRAVLJALCI SVETA 1. DEL X

Spoštovane bralke, dragi bralci, pred vami je prvi izmed predvidoma treh delov znanstvenofantastične nadaljevanke, ki deloma bazira na resničnih dejstvih in mogoče kmalu ne bo več tako znanstvenofantastična.

»Torej...«

»Kaj torej?«

»Khm..Torej ..., nerad vam ugovarjam.«

»Potem pa ni treba.«

»Vseeno bi si dovolil blago opazko...«

»Verjamem, da bi si,« se ni zmedla drobna temnolaska z velikimi čokoladno rjavimi očmi, ki je sedela na čelu mize. Sedeli so v ogromni beli sobi za podolgovato hrastovo mizo. Prostor je bil brez oken, namesto tega je bila ena stran zastekljena z neprebojnim steklom. Bilo jih je sedem. Takoj je bilo jasno, da ima temnolaska na čelu glavno besed. Vsi ostali udeleženci so se plaho in s spoštovanjem ozirali proti njej. Okanti ni bila stara. Mlada, ampak nihče ni vedel natančno koliko. »Sedemintrideset minimum,« je zatrjevala sama. Premladih vodij niso nikoli spoštovali, zato si je dodala nekaj let, da ji ne bi mogli očitati pomanjkanja življenske modrosti.

Poleg nje, na desni, je sedel moški z brezhibno vranje črno pričesko, Rimando. Socialekonomit izredno analitičnega uma. Kadar je imela Okanti slab dan, je navadno krivila moške, pa če so bili za to krivi ali pa tudi ne. Rimando je bil v takih dnevih priročna žrtev. »Čustveni debil,« je rekla in vsi so vedeli, koga misli, samo Rimando ne. Kako le, če je še med današnjo izredno sejo večino časa buljil v svoj prenosni računalnik. Levo od Okanti je sedela Ajša, kodrasta rdečelaska z zaobljeno postavo. Z dolgimi krvavo rdečimi nohti je vsake toliko začela živčno bobnati po mizi, dokler

je ni doletel Okantijin svareči pogled. Ajša je bila strastna bojevnica za pravice živali. Bila je ideološka voditeljica radikalnega krila Živalsko osvobodilne fronte, ki se v boju za pravično stvar ni branila uporabe terorističnih metod. Poleg nje je sedel suh moški s temnimi kolobarji pod očmi in žalostnim, skorajda preplašenim pogledom, ki je nekaj minut nazaj izvedel precej neuspešen poskus ugovarjanja voditeljici. Oro, strokovnjak za okolje, naravonorolog, so ga nazivali, kadar ga ni bilo v bližini. Tudi on je načeloval skupini s precej radikalnimi nazori — ekoteroristom. Nasproti njega je sedela in živčno srebala kavo iz porcelanske skodelice Katrinka — vrhovna varuhinja človekovih pravic. Načeloma je imela ljudi rada, kar tudi pritiče njenemu poklicu. Edini, ki ga živega ni mogla prenesti, pa je bil človek sedeč nasproti nje. Oro in Katrinka sta si bila neprestano v laseh. Okoljevarstvenikova glavna teza je namreč temeljila na popolni in dokončni eliminaciji človeške rase v imenu varovanja narave. Le tako obstaja kanček možnosti, da zemlja preživi. Za Katrinkin poklic pa je bila človeška rasa ključnega pomena. Brez ljudi zanje ni bilo več dela. Poleg Katrinke se je s komolci naslanjal na mizo na prvi pogled rahlo zdolgočasen moški, srednjih let, lepo urejen, brez kakršnihkoli vpadljivih lastnosti. Politični antropolog po imenu Ajpes, specializiran za področje družbenih gibanj. Čisto na koncu mize pa je sedel mlad moški, ki je deloval precej živčno, skorajda nevrotično. Nikakor ni mogel sedeti na miru. Nekaj časa je tresel z nogo ali šelestel s papirji, ki jih je imel pred sabo. Vsake toliko časa mu je na tla padel svinčnik, vstal je, ga pobral, se pretegnil in se spet usedel. In potem spet od začetka.

Klicali so ga Ferdinand, zadolžen pa je bil za pisanje zapisnika.

Za dolgo masivno mizo so bili zbrani vrhunski strokovnjaki z različnih področij. Le pri voditeljici Okanti ni bilo mogoče govoriti o kakšni posebni specializiraniosti. Ona je imela nekaj drugega. Nekaj kar pritiče vsem pravim voditeljem. Karizmo. Poleg tega je imela vrhunsko sposobnost hitrega mišljenja in povezovanja stvari. Povrh vsega, in najbrž je bilo to tudi odločilno za njen voditeljski položaj, je znala izjemno glasno vreščati, kadar je izgubila živce. Tako so vsi skrbno pazili, da je ne bi preveč izzivali. Drugače pa je delovala povsem hladno in umirjeno, govorila je z blagim glasom in se vsakič, ko je poudarila kaj pomembnega, za nekaj sekund ustavila. Dajala je vtis povsem prizemljenega, realističnega človeka, ki le redko izgubi kontrolo nad sabo. V resnici je bila od cele družine mogočnejšev prav Okanti tista z najbolj ekstremnimi nazori. Šlo je za tretje po-ureditveno zborovanje. Tretje zato, ker sta bila prvo in drugo neuspešna. Tudi na današnjem ni kazalo kaj bolje, saj se je zataknilo že pri naslovu. Tema zborovanja je bila, kot je predložila Okanti, ideološka vzpostavitev novega svetovnega živalskonaravovarovalnega sistema.

Ekonomist Rimando je prvič dvignil glavo iznad svojega računalnika in živčno udaril ob tla, ker on lahko tudi odide, če ga ni zraven niti pri naslovu. Zapisnikar je potiho zaklel in začel že tretjič šiliti svinčnik, katerega konica se je odlomila, ko je ihtavo prečrtaval besede. Rimando je s povzdignjenim, rahlo piskajočim glasom izrecno zahteval, da se tudi njega vključi v vzpostavljanje novega ideološkega sistema, ker ekonomskega reda pač ne kaže zanemarjati. Ob eliminaciji starega ekonomskega sistema je nujno potrebno poskrbeti za novega. »In brez mene vsekakor ne gre,« je poudaril in z blešečimi očmi nadaljeval: »Borbo je treba začeti pri dnu, v najnižjih, najbolj zapostavljenih sferah družbe.«

Pa ni mogel nadaljevati, ker mu je beseda vskočil antropolog, specializiran za področje družbenih gibanj: »Poslušaj Rimando, naj te popravim že pri tvojih začetnih sklepanjih. Zgodovina vstaj, se pravi uporov od spodaj, številnih zatiranih proti maloštevilnim mogočnikom, je stara kakor človeštvo. Nekaj redkih uporov je bilo zmagovitih, veliko jih je bilo zatrtil že takoj na začetku. V vsakem primeru in to zatrjujem z gotovostjo,« je pomenljivo poudaril antropolog: »lahko opazimo, da na čelu gibanja nikoli niso najbolj zatirani posamezniki. Ravno nasprotno, revolucije

ponavadi vodijo neustrašni in drzni voditelji, ki se poženejo v bojni metež iz velikodušnosti ali pa iz ambicioznosti. Čeprav imajo osebno možnost, da živijo varno in mirno, mogoče celo privilegirano življenje.¹ Voditelj mora biti učinkovit, imeti mora moralno in fizično moč; če zatiranje doseže že zelo visoko stopnjo pa uniči tako eno kot drugo! »Že Marx je vedel,« je nadaljeval antropolog. »Veš kaj,« se je namrdnil socialekonomist, »Marx je passe, konec, pod rušo in prav tako njegove ideje. Marx, ni bil sposoben preživljati niti samega sebe, zato pusti njega in raje povej bistvo.« »Ja,« se ni pustil motiti antropolog: »že on je vedel, da izčrpani ljudje ne izvajajo revolucij v resničnem svetu, pač pa le v svetu filma ali literature. Vse revolucije, tiste, ki so preusmerile tok svetovne zgodovine in tiste nezнатne, so vodili ljudje, ki so dobro poznali zatiranje, vendar ne na lastni koži.«

Rimando je počakal, da je antropolog povедal do konca potem je zavil z očmi: »Če bi blagovolil poslušati, kar sem hotel povedati, bi ugotovil, da misliva zelo podobno. Kot sem že rekel... razvoj je treba začeti od spodaj. Kar ne pomeni, da se morajo najbolj zapostavljeni sami prebiti naprej. Naj vam predstavim idejo sistema mikrokreditiranja², ki vam bo pokazala, da se ekonomija in skrb za ljudi sploh ne izključuje. Torej, sistem mikrokreditiranja bi najbolj revnim slojem prebivalstva omogočal, da se spravijo iz najhujše revščine. Z odobritvijo majhnih kreditov bi omogočili ljudem, da se postavijo spet na noge, se ekonomsko osamosvojijo. Banke za mikrokreditiranje ne bi zahtevale nobenih poroštrev, tudi obrestne mere bi bile nizke, da bi bili revni, ko bi se postavili na noge, sposobni kredit vrniti, brez da bi spet pristali na dnu. Revščina naredi ljudi apatične, videti je, da sploh niso več zainteresirani, da bi kaj ukrenili. Ampak jaz mislim, da potrebujemo čisto majčeno upanja, eno mikrokreditno priložnost, da si ustvarijo življenje, ki ga je vredno živeti.« »Ampak revni ljudje niso kreditno sposobni!« se je obregnil Oro, okoljevarstvenik. »Naj vam razložim. V vseh svojih letih dela kot socialekonomist sem prišel do spoznanja, da revščina nikakor ni osebni problem, zaradi lenobe in nesposobnosti, ampak strukturni problem pomanjkanja kapitala. Mnogi nikoli niso dobili niti najmanjše priložnosti, ali pa jim je bila ta že takoj vzeta. Že majhna finančna spodbuda, bi marsikoga potegnila iz najhujšega.«

Nadaljevanje sledi.

OPOMBE

¹ Osnova antropologove misli povzeta po: Primo Levi, Potopljeni in rešeni. Studia humanitatis, Ljubljana 2003, str. 129, 130.

² Sistem mikrokreditiranja je razvil ekonomist Mohamed Junus, Nobelov nagrajenc za mir, po svetu znan kot »bankir revnih«. Njegova banka Grameen daje manjša posojila revnim podjetnikom, predvsem ženskam, pri tem pa ne zahteva nobenih poroštrev in nudi nizke obrestne mere. Junus, ki je izhajal iz premožne družine, bi se lahko odločil za tipično kariero in postal uspešen poslovnež. V 70 letih prejšnjega stoletja ni mogel spregledati naraščajoče revščine Bangladeša. Kot profesor ekonomije je s svojimi študenti pogosto obiskoval revne vasi in opazoval kako grabežljivi posojilodajalci s pretiranimi obrestmi ljudem preprečujejo, da bi se sami prebili iz revščine. Tako se je rodila ideja o ustanovitvi banke, ki bi revnim omogočala najem majhnih posojil ob pravičnih obrestnih merah. Leta 1976 je ustanovil takrat majhno banko Grameen, ki je do sredine leta 2005 odobrila mikrokredite v višini petih milijard ameriških dolarjev. Banka daje posojila najrevnejšemu sloju prebivalstva, ljudem brez finančne varnosti. Ima več milijonov posojiljemalcev, od tega 97 odstotkov žensk, ki imajo v tradicionalni banglaški družbi še vedno zelo malo možnosti. Skeptike utiša predvsem podatek, da je bilo banki povrnjenih kar 99 odstotkov posojil. Junusova ideja je medtem dobitila posnemovalce v več kot 60 državah v razvoju. Če stranka posojila ne more vrniti, je ne čaka sodna terjatev, obresti, ki jih zaračunavajo, so nižje od tistih, ki jih je določila vlada. Posojajo le majhne količine denarja, a dovolj, da so preprečili že številne padce na družbeno dno. Danes ima banka več kot dva tisoč podružnic, ki delujejo v 70 tisoč vseh po vsem Bangladešu.

Voko sem
nasmej ljubezni,
je drevo in listi,
ti, ki si odrasla
sredi noči,
na travniku ležala,
se med zvezdami pestovala,
misli v utrinke vezala.

Ko si čistost
v trenutku svetu dala,
še nekoč boš
počasno plesala
obrnjene roke
čez obraz tvoj
boš sebe izplesala,
padajo nate
mavrične iskre.

Ko si
med nedotakljive
izbrana,
odklepam vsa vrata,
ko si med nedotakljive izbrana
odklepam vsa vrata
v tej sekundi
prihajajoče zmage

Odpajčevinila so se prva vrata,
skrivnost je odločnost
posijalo je
in skozi popek vstopilo,
moč poiskrilo.

Brez utripa vek
odklepam druga vrata,
sočutje je odprlo veselje
na pol na nebu
in na zemljo
je obraz in zaupanje.
zdaj je večer
ob soju sveč
odpiram tretja vrata
ti energija čuvarke.

Razsvetlilo se je
in izza vrat pokazalo
sedem nasmehov
čistih misli,
varovanje na daljavo
materialno telo
postaja svetlobno.

Od sedmih zapečatenih
četrta vrata
in tvoj obraz
nedolžnost se v izrazu skriva
v ljubezen spreminja
vse osvobaja,
ko se je vesolje odprlo
vse zasijalo
v zlat svet se odprlo.

končno resnica,
na čelu tretjega očesa
peruti atomskih angelov
svetlobno za mir vzplapolalo,
štiri skrivnosti odpečateno
s pesmijo najčistejših
osvobojeno
v venec kitic spleteno
sedemstosedemin sedemdeset
tisoč svetlobno.

Peta vrata,
našla si to,
kar si iskala,
kar se je skrivalo
in mižalo,
se počasi odprlo,
postrani vate zazrlo
in nasmejalo.

Glej,
tvoje telo je prosojno
in tisto,
kar je iz prvih vrat izstopilo
je odpečatilo šesta vrata,
se je zaiskrilo,
v sedmih vratih se skrilo
s ključem četrtrih vrat bi
odprlo.

Prijatelja klošarja

Gredoč proti Poljanski cesti v zavetišče, bivam namreč v kontejnerju, ki mi ga je dodelila MOL, srečam na Ambrožcu prijatelja, s katerim sva delila dobre in slabe trenutke ulice dobrih 15 let. Ko sem izstopil iz trgovine na Ambroževem trgu, sva se srečala. Zavila sva v bife bar Ambrož, kjer sem spil kavo, ker sem nealkoholik, prijatelj pa pivo za lahko noč. Sem invalid z okvaro na desni nogi, tako tacam z berglami, nesoč vrečko z nekaj živeža za večerjo. Seveda se mi je prijatelj ponudil za pomoč pri nošenju vrečke s hrano in sokom. Zelo sem mu bil hvaležen za tovariško pomoč. A glej ga, vrabca, pri piceriji Pinki, na pol poti do zavetišča, mi moj dober prijatelj meni nič — tebi nič zaželi dober tek ter pospeši korak, mene pa pusti zadaj tacati z berglami. Zastal mi je dih. Glasneje sem izgovoril samo še besede: »Ne, no ...« ... in šele tedaj spoznal, da se prijatelj samo šali.

Padla sva v smeh ter skupaj nadaljevala pot proti zavetišču. Svetovala sva si, naj objavim ta pripetljaj v časopisu Kralji ulice. Tako je sedaj tu. In kdo naj bi bila prijatelja klošarja? Naj vam skrajšam razmišljjanje. To sva bila:

x moja malenkost Meško Toni in g. Aleš Mrak.

Najina klopca ZGODBE Z ULICE

Za roko sva se držala, pa za flašo prijela, na najini klopci, kjer sedaj spiva. Kot srednješolca sva se spoznala v Palmi in se začela dobivati na klopci pod vrbami za Ljubljanicu. Za korajo sva si kupila pivo, ga spila in bolj malo govorila. Denar je šel, soba tudi. Ljubezen je ostala in omama tudi. Sedaj se veliko več pogovarjava in manj pijeva. Rada bi delala skupaj pri javnih delih ali vrtnarila, saj nama svež zrak dobro dene. Ko hodiva po cesti in vidiva na tleh smeti, jih pobereva in vrževa v koš. Konec koncev mora biti najin dom čist. Vedno ji pravim, da imava največje stanovanje, z najboljšim razgledom, pa še položnic ni. V dvoje je lažje.

Zgodbe z ulice zapisuje x Cruden Tomislav

LJUBLJANA PONOČI - PETEK

Parapsihološki stik

Zjutraj sem se zbudil in ugasnil zvonec na telefonu. Ponavadi si kavo skuham sam, to jutro pa mi je prav sedla v lokalnu. Napravil sem se in odpravil v najbližji bar. »Dobro jutro,« sem pozdravil in naročil kavo z mlekom. Nato sem se usedel za mizo, poleg katere je sedela simpatična dama. Prižgal sem cigaretino in jo pogledal. Rdečelasa dama je postala malce nemirna. Pogledal sem jo samo za sekundo, nato pa sem dajal vtis nezanimanja zanjo. V svoji glavi sem si dejal, umiri se, dama, imam te samo rad. Da bi ji bilo lažje, sem jo vprašal, če jo lahko objamem. Odgovorila mi je, da lahko. V mislih sva se močno stisnila. Oba sva naenkrat prižgala cigaretino in ona mi je v mislih dala vedeti, da naj ostane samo pri objemu. Strinjal sem se. V mislih sem ji dal vedeti, da naj v miru izpije čaj. Dama se je v trenutku umirila. Medtem mi je dekletje prineslo kavo z mlekom. »Izvoli,« je rekla in se mi nasmejala ter nadaljevala svoje delo. Obe dami sta bili rahlo nasmejani, obdajala me je topla pozitivna energija. Bili smo sami. Počutil sem se kot v raju, kjer okoli mene hodijo sama lepa dekleta. V mislih sem vprašal rdečelaso damo, kako je spala. Odgovorila mi je, da je imela bolj slab spanec. Prižgala si je cigaretino in dojela, da sem parapsiholog in da se lahko pogovarjava s čustvi. Pogledal sem na uro, da ne bi naslednji dan zamudil tega čudovitega objema in energije.

x KTM

OGLASNA DESKA X

zbrala x Tanja Vuzem

Brezplačne prireditve

RAZSTAVE KAJ razstava likovnih del študentk likovne pedagogike
KJE distribucijski dnevni center
Kralji ulice, Poljanska 14
KDAJ do 13. 3., med 7h in 19h

KAJ otvoritev fotografske razstave
Evelin Stermitz / Ženske-Telo-Zgodbe
KJE Metelkova mesto, klub Monokel
KDAJ sre., 8. 3. ob 20h

KAJ umetnost Turčije – Ali Arif Ersen – Tres Americas
KJE Cankarjev dom, Mala galerija
KDAJ od 14. 3. do 15. 4.

KAJ Arhitektura-Inventura:
pregledna razstava članov Društva
arhitektov Ljubljana 2005/07
KJE Cankarjev dom, Velika
sprejemna dvorana
KDAJ od 12. 2. do 18. 3.

GLASBA KAJ DJ večer
KJE Metelkova mesto, klub Gromka
KDAJ 2. 3. ob 22h

OSTALO KAJ literarni večer
KJE Metelkova mesto, klub Monokel
KDAJ pet., 9. 3. ob 20h

KAJ proslava ob dnevu žena
KJE Dnevni center aktivnosti za starejše,
Povšetova 20
KDAJ čet., 8. 3. ob 20h

KAJ otvoritev festivala Rdeče zore
KJE: Metelkova mesto, Menza pri koritu
KDAJ: sre., 8. 3. ob 18h

KAJ: delavnica (na)porno pisanje
KJE Metelkova mesto, SOT 24,5
KDAJ čet., 9. 3. med 15h in 18h ter pet., 10.
3. in sob., 11. 3. med 16h in 19h
Prijava na e- naslov: anna_ehrlemark@
hotmail.com do 7. 3.

KAJ feministična debata O spol(nost)ih
KJE Metelkova mesto, klub Monokel
KDAJ pet., 10. 3. ob 19h

OGLAS

Iščem osebo, ki bi mi lahko pomagala dobiti delovno mesto v Unionu ali Leku. To ni hec, namreč nagrada bo kar lepa. Umiram od dolgočasa, iščem in iščem. Po mestu naredim vsak dan 30 do 50 km, zato sem suh, a žilav. Star sem 37 let, skrivam pa jih 10. Hvala, ker ste me ali me boste, upam, resno jemali. Hvala za spoštovanje. Spoznali me boste pod šifro KTM v x KTM

Iz popolnoma poslovnih razlogov (prodajal bi časopis Kralji ulice tudi po drugih krajih po Sloveniji) bi prosil dobre ljudi, če mi lahko podarite avto.

Zainteresirani pokličite na moj telefon: 041/927 470

x Jakob

VSEM PRIJAZNIM LJUDEM IN PODJETJEM, KI NAM POMAGAJO Z DONACIJAMI OBLAČIL, DENARJA TER SVOJIH IZDELKOV, SE ISKRENO ZAHVALUJEMO. POSEBNA ZAHVALA GOSPODU JANEZU ALBREHTUŠANI ZA NJEGOV TRUD PRI ISKANJU DONACIJ, KAKOR TUDI VSEM OSTALIM, KI NA SKRIVNOSTNI ALI NESKRIVNOSTNI NAČIN PUŠČATE STVARI PRED VRATI NAŠEGA DNEVNega CENTRA NA POLJANSKI 14. ŠE VNAPREJ SE TOPLO PRIPOROČAMO!!!!

x DRUŠTVO KRALJI ULICE

Taste of Europe — Okus Evrope dokumentarni film

Družbeno kritični dokumentarni film Okus Evrope konceptualizira imigracijo ter življenje v Evropi skozi osebno pripoved 25 imigrantov iz celega sveta, ki živijo v petih evropskih državah (Sloveniji, Italiji, Španiji, Franciji in Nizozemski).

Po besedah avtorja Uroša Lebarja, ima film dva cilja:
(1) ljudem, ki so namenjeni v Evropo, podati v premislek emocionalni priročnik po situacijah, na katere bodo po vsej verjetnosti naleteli, ko bodo prispeli na cilj;
(2) ljudem, ki živijo v Evropi približati doživljajsko stran imigracije ter obenem prikazati življenje v Evropi skozi oči priseljencev.

Film si bomo ogledali v torek 6.3. ob 18h v našem dnevнем centru na Poljanski 14. Po ogledu filma bo še pogovor z avtorjem, Urošem Lebarjem. Vljudno vabljeni!

STREET

KRALJI
ULICE

zagotovite si svoj izvod
za samo 2 eur pri vašem
uličnem prodajalcu.

S-STRIP-NIK

VPRAŠANJE

Babi Zora, dober dan.

Pišem vam, ker imam nekaj vprašanj tako glede mojega osebnega življenja kot tudi glede posla. Rojen sem 8. maja 1964, torej sem star 42 let. Sem iz Baške Gape. Rojen sem bil v delavski družini, staršem, ki prihajajo iz podeželskega okolja. Imam mlajšega brata. Z očetom sem imel zelo slab odnos, mama je bila nekakšen blažilec med nama. Odnos se do danes ni razrešil. Družina ne tolerira mojega življenjskega stila (sem črna ovca) in ga tudi obsoja. Z njimi sem pretrgal vezi.

Imam se za dokaj prizemljjenega človeka, z zdravimi pogledi na življenje in svet, z zadovoljivo mero empatije do sočloveka. Imam pa slab občutek za razpolaganje z materialnimi dobrinami in denarjem. Sem neporočen, samski, brez otrok, ki čaka na zadnji vlak. Trenutno bivam v domu za brezdomce v Ljubljani in aktivno iščem delo. Končal sem poklicno šolo za elektromehanika in bil pol leta zaposlen na železnici kot vzdrževalec telefonije. Po vojski sem se zaposlil na železarni na Jesenicah. Tam je prišlo do hude poškodbe in ker mi niso izplačali odškodnine, sem zapustil delo. Potem sem šel za osem mesecev v Grčijo. Vmes sem imel še nekaj rednih zaposlitev, ampak za krajši čas. Od leta 1987 do 2004 sem veliko potoval po južnih deželah Evrope, vmes opravljal razna priložnostna dela (gradbeništvo, gostinstvo, masažni center, obiranje oliv, delo na plantažah).

Torej, glede na močno željo po zaposlitvi me zanima, če mi bo v kratkoročnem obdobju omogočena osnovna eksistenza (stanovanje in poln hladilnik).

Moje drugo vprašanje pa se tiče razmer doma. Kot sem že omenil, imava z očetom izredno slab odnos. Največji problem je komunikacija. Oče je nasilen, koleričen deloholik, jaz pa sem bolj umirjen, čeprav imam tudi dokaj močen temperament. Značajko sva tako različna, da ne funkcioniра. Na nek način se mi zdi, da sem imel otroštvo brez očeta in brez matere. Mislim, da sem te travme v večji meri razrešil, imam pa še vedno močno željo, da bi z očetom razvila boljšo komunikacijo. Ali bo to sploh kdaj mogoče?

Potem pa še eno bolj splošno povedovanje: kakšni so kaj moji aspekti za osebno rast v nadaljnjih letih?

Toplo vas pozdravljam
D.Š.

ODGOVOR

Dragi anonimnež, najprej te moram opozoriti, da je tvojemu slabemu odnosu v družini botrovala tvoja samovoljnost, zato ne zvraca krvide na očeta. Očetov in tvoj značaj nista tako različna kot misliš. V tem pogledu se zelo motiš. Značajko sta si zelo podobna. Določena stvar, ki si jo vtepeš v glavo, mora držati in ne odstopiš od nje, čeprav veš, da ni tako. Si zelo razgledana in delovna oseba in zato me čudi, da se te svoje napake ne zavedaš. Svoji trdoglavosti napravi konec in stanje se bo tudi doma uredilo. V družbi si popolnoma druga oseba — znaš se prilagajati in zato si tudi priljubljen. Demonstrativno si zapustil družino in vedno bolj se zavedaš, da v svoje slabo. Pri svojih 42 letih si se začel zavedati, da se bliža čas, ko osamljenost ni ravno prijetna in se bo treba ogledati po družini, si ustvariti dom, česar si se do sedaj močno otepala.

Z očetom bosta prišla v dobre odnose, samo odstrani svoj večni prav. Služba ti v kratkem (dva do tri mesece) sledi, kakor tudi partnerica. Tvoj hladilnik se ti bo napolnil, prazniti se je začel, ko si zapustil družino. Življenje se bo spremenilo, v kolikor se boš tudi ti. S svojo črnogledostjo končaj, saj boš uredil razmere tudi s svojim domom v Baški Gapi.

Srečno in nasvidenje
Babi Zora

RECEPT ZA HITRO IN USPEŠNO ZAJČKANJE 3

Zajčicama sta joint in vodka kar dobro stopila v glavo, postali sta mehki kot evrokrem in Zajček že tuhta kako bi najhitreje evrokrem pojedel, da se ne bi kaj zlomilo ali šlo kaj narobe. Zajčici predlagata Zajčku, če bi šli do njega domov, da bi malce legli in pogledali TV. Zajček veselo privoli in ju vpraša, če še kaj potrebujejo za seboj. Zajčici sta še vedno žejni, predlagata Zajčku, da bi vzeli še liter vodke in kaj za pod zob. Odpravijo se v trgovino, vzamejo potrebno za seboj in že se Zajčici valjata po postelji v Zajčkovem stanovanju. Zajček zaklene vrata, Zajčicama prižge radio in TV, obenem jima pove, da skoči samo še pod tuš. Zajčici se veselo nalivata z vodko in se obmetavata s čipsom, čisto razigrani in veseli sta. Zajček hiti s tuširanjem, obriše se in pohiti v sobo, pričaka ga presenečanje. Zajčici najde v ležečem in objetem položaju, obenem pa v globokem spancu. Zajčku pade njegov korenček, ne more verjeti, ima občutek, kot da je njegov korenček nekdo pomotoma skuhal. "Okej," Zajček razume Zajčici, saj je bila litrica vodke skoraj prazna. Vseeno je vesel, spije še ostanek vodke in leže poleg Zajčic, ju objame in tudi on pade v spanec.

× KTM

POKOJNINA
Poštar prinese na dom na Dolenjskem neki mamici pokojnino in potrka na vrata. Mamica vpraša: »Kdo pa je?« Poštar reče: »Prinesel sem pokojnino v evrih.« Mamica odvrne: »Kar skozi ključavnico jo porinite, saj je tako majhna, da se ne splača odpreti vrat!«

SESTRADANI PRIJATELJICI

NOĆI
Se srečata dve prijateljici noči in prva vpraša: »Za kakšen denar seksaš?« Druga odgovori: »Za evre.« In druga vpraša prvo: »Kaj pa ti, za kakšen denar pa ti seksaš?« Odvrne: »Jaz za tolarje, zato ker jih je več.«

× Gregor B. Hann

Navodilo za SUDOKU je preprosto: v vsak stolpec, v vsako vrstico in v vsak 3x3 kvadrat vpišite številke od 1 do 9, v vsakem stolpcu, vrstici ali 3x3 kvadratu pa se vsaka številka lahko pojavi le enkrat.

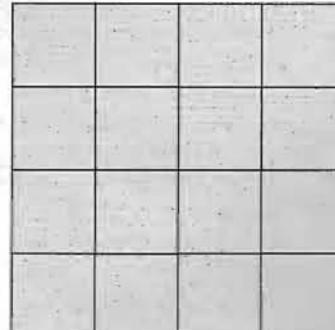
	6		5			1		
7			3	4		6		
5		8	1					
8							4	
	2		6		3		7	
	7							8
					6	5		2
		7		1	5			3
		1			9		6	

MAGIČNI LIK 4X4

Vodoravno in navpično vpišite

Denar po nemško,
muslimansko moško ime,
bivša italijanska valuta,
stari naziv za žico, nemška
popačenka

× Gregor B. Hann

POGUM

TEXT & RISBA NIK*

DVA PIRA, ZA POGUM....

PA ŠE EN MALI RUM....

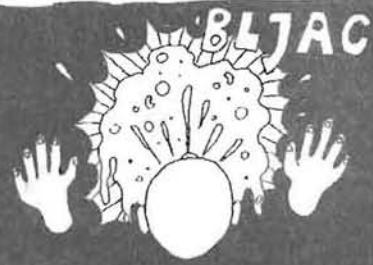
ČEZ PA, VODKO, BOŠ MISLIL, DA SI ZADEL LOTKO....

PA ŠE ENO VODKODŽUS,
ZA BOLJŠI OKUS....

MAL SI ŽE PRIBIT, KO
POBRUHAS, FASADO NA ZID...

VZAMEŠ ŠE 5mg APAURIN,
DA IMAS, V GLAVI MIR....

SAJ RABIŠ POMIRJEVALO,
KR DRGAČ, SI BUDALO...

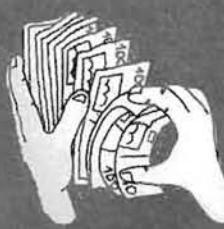
PRIHAJAJOTI ČUDNE MISLI,
GREŠ ŠE NA EN WISKY!

JACK DANIEL'S
OLD TIME

CELO PLAČO BOŠ ZAPIL,
IN BOŠ, CEL MESEC
TREZEN BIL....

KO PLAČA, SPET BO
PRIŠLA....

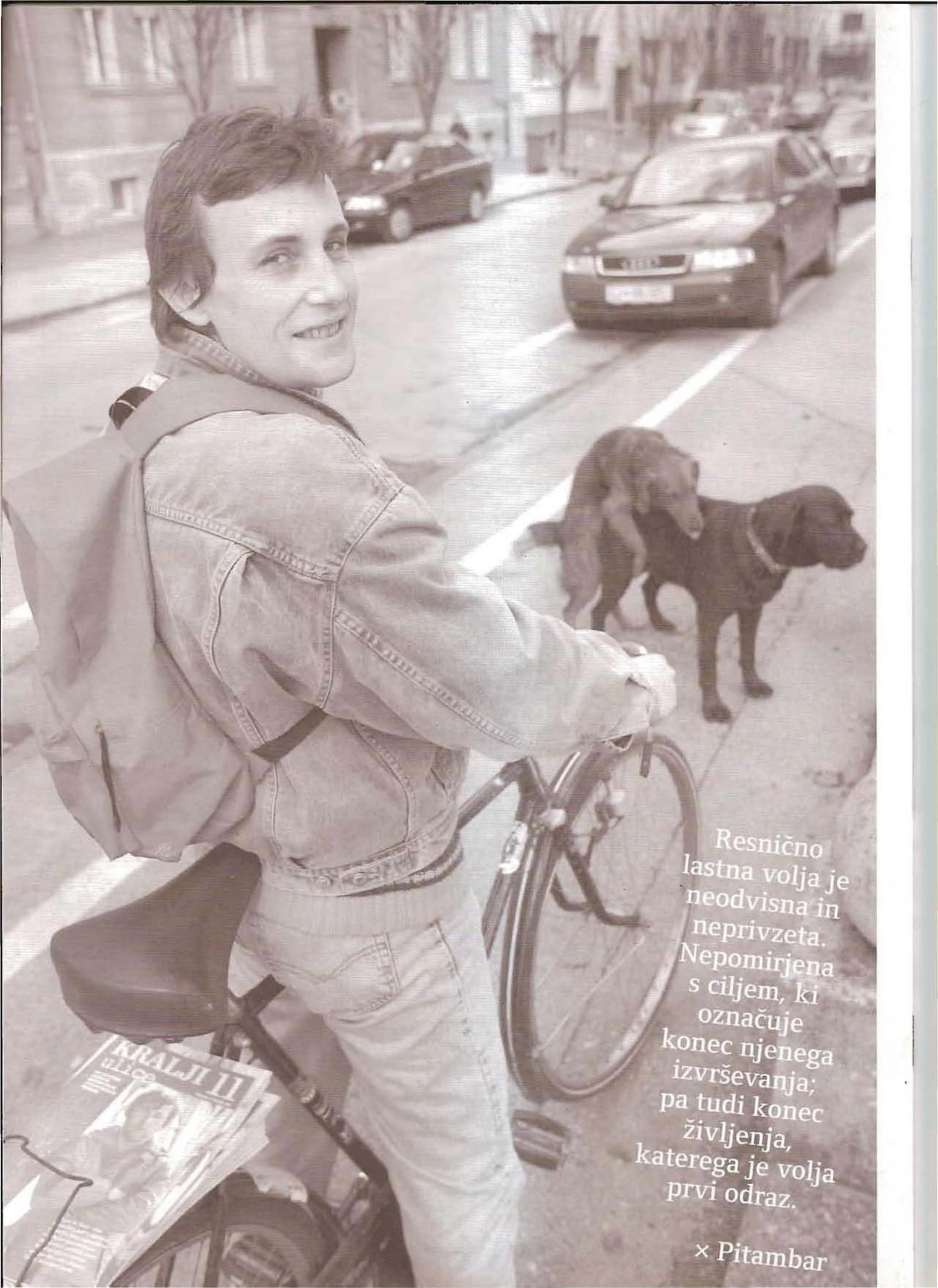

BOŠ REKEL, DAJTE PIRA
DVA ...

ZGODBA SE NIKDAR
NE KONČA!

Resnično
lastna volja je
neodvisna in
neprvzeta.
Nepomirjena
s ciljem, ki
označuje
konec njenega
izvrševanja;
pa tudi konec
življenja,
katerega je volja
prvi odraz.

x Pitambar